

KÖZLEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Égtes évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest (Köztelki)**
Üllői-út 25. szám.
Kérlekoldat a szerkesztőség nem küld vizsát.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Kérelem tagjainkhoz.

Május hó folyamán bátrak voltak mindazon tagjainkat, akik alapítványi kamattal vagy az évi tagdíjjal hátralekban vannak felkérni, hogy felszólító levelünk értelmeben tartozásukat mielőbb kiegyenlített és azt egyesületünk pénztárának bekielentésére ne terheltesse. Ez uton is felkérjük tagjainkat, miszerint tartozásukat kiegyenlített sziveskedjenek, hogy ezáltal a további felszólításoknak elejét vegyék.

Igazgató.

Abrak-takarmány küldemények kedvezményes szállítása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter u/ 25918/97 szám alatt kelt magas rendeletével az abrak-takarmány (korpá, olajoskorpá, árpáda, kukorica, zab, és malomkonkoly) küldemények szállítására névze díjkedvezményt engedélyezett a gazdálknak, a mely díjkedvezményben gazdasági egyesületek által kiállított igazolványok alapján részesülnek. Felkérnem tehát egyesületünk tisztelt tagjait, hogy a mennyiben ily igazolványok mellett való kedvezményes szállításra igényt tartanak, minden egyes esetben forduljanak a titkári hivatalhoz a *feladati és leadási állomás, a feladati és címzett nevének közlése és egy 10 koro leteleghető mellékelése* mellett, a mikor is a szállításhoz szükséges igazolvány postafordultalul fog az egyesület tisztelt tagjainak rendelkezésére bocsájtani.

Igazgató.

1897. május havában befizetett alapítványi kamatok és évdíjak nyugtázása.

I. Alapítványi kamatok.

1897. évi: Banicsky Ferenc, Békésm. gazd. egyesület, Ernusz József 4 10 frt 50 kr. gr. Eltz Károly 26 frt 10 kr. gr. Erdődy Sándor 10 frt. id. Fáy Béla 11 frt 05 kr. herényi Góthard Sándor 10 frt 50 kr. Garové János 11 frt. Markovits Antal 10 frt. báró koltis Fodor 10 frt 50 kr. Nyitraimegyi gazd. egyes. 10 frt. id. Okolicsányi László. Perczel Gyula 4 10 frt 50 kr. Radó Kálmán 11 frt. Szmahs Andor. Szegedi gazd. egyes. 4 10 frt. Schweiger Vilmos 10 frt 50 kr. gr. Schönborn-Buchheim Ervin 52 frt 50 kr. gr. Széchenyi Kálmán 52 frt 50 kr. Vassóy Ákos. Vigh Arthur 4 10 frt. Vargis Imre 10 frt 50 kr. Zempléni megyei gazd. egyes. 10 frt.

1896. és 1897. évre: Förster Ottó összesen 21 frt.

II. Évdíjak.

1894-1897-é: Fényes Béla és Berzeviczy György 40-40 frt. 1895-1897-é: Kellner Antal 30 frt. 1896-97-é: Báczay Gyula, Fáy Andrási, Radosovits Todor 10-10 frt. 96. és 97. évi: Huszár István 5 és 10 frt. Kovács Antal 5 és 5 frt. id. Oskay Rudolf 7 50 és 10 frt. Reachford Lajos, Gajdó Ödön, Kramer Lipót, Ledéner Károly, Lány Már, Strasser Vilmos, Szentgyörgyi Gyula, dr. Tarjassy Sándor, Vittmann János és 10, 80 Wodianer Albert, mindkétféle 10 és 10, azaz 20 frt. 1897. és 1898-é: Gyöményi János 10 és 10 frt. Vég Jeno 10 és 10 frt.

1897. é 10-10 frt. 1897-é: Almásy Imre, Alrogya László, br. Ambrus Gyula, Bertók Albert, Apt Ödön, Andráskovits József, Alsó-jársai gazdaság, dr. Bauer Gábor, Bauer Mihály, Beles Andor, Beretvics János, Berger Henrik, ifj. Benedy Gyula, Benetvics Andor, Bor Kálmán, báró Berg Gusztáv, Bernárdi József, Biszta Mór, Beres m. g. egyes. Beszedis Dezso, Berényi György, Blaskovics Ferenc, Borbély Géza, Bohus László, Böhm Miklós, Biedermann Ottó, Blaskó László, Buda Gyula, Bujanovits Gyula, Boromessza Lajos, Burger Pál, Bernárdi János, Blau Sándor, Braun Gyula, br. Bányi Ernő, Bartokovits Ágost, gr. Battyányi József, Bogay Máté, Bokor Gyula, Braun Oszkár, Budapest-közbányai kör, Balásy József, Blau Adolf, Braun Lajos, Bantides János, Csánád m. g. egyes. Csékö Arpad, Czibur Pál, grf. Czibria László, Csókás János, Csereynyi Allan, Csapkovits György, br. Difturs Mór, Dely Imre, Döl Ede, Deutch Samu, Döszegi csodagyár, Dravóczy uradalom, Debördöcs Viktor, hatvani Deutch Sándor, gr. Esterházy Gyula, Eckstein Fülöp, Eigel Andor, Empert Ernő, gr. Esterházy László, Emödy József, Eörs Károly, gr. Esterházy Sándor, Eisen Manó, Eber Jeno, Fölsinger Ferenc, Frankl Samu, Fáy Béla, Feldmann B. Jakab, Fuchs Géza, Faragó gazdaság, Garzó Imre, Günther Ágost, Grulay

Gyula, Gubányi József, Georgikon halgatók köre, Gosztöny Kálmán, Gerdy Gyula, Gósi Gaszton, Hirsch Alfréd, Horn Lajos, Huchthausen Vilmos, Hidashöllyő bér gazdaság, Hitter Lajos, Homonyánski Pál, Honig József, Hajdu Samu, Hertelény Gyula, Hojzefher Kálmán, Honig Albert, Hencz Ödön, Hódmező-várszéki g. egyes. Hasz Ignác, Hlavath Gyula, Hömöster Ignác, Hölzer Elemér, Hong m. g. egyes. Hráskó László, Hájdu István, Herzog Péter, Hegedüs Imre, Heiner Albert, Jászapáti előjárók, János Kálmán, Jakovichs Zsigmond, Jvanka László, Jakabffy Dezso, Justus Endor, Kun Frigyes, Kovács Imre, Kurasy Lajos, dr. Karsch Lottion, Kherndl Imre, Kiss Károly, Korecz János, madi Kovács János, br. Königswarter Hermann, Kover István, Krájevics Lajos, Kuny Adolf, Kovács Béla, Kócsay József, Kiss Gyula, Koch Viktor, Königsdorfer Frigyes, Kovács Lajos, Kazinczy kör M.-Óvár, Kiss Béla, Köller István, Kubinyi g. egyes. Kugi György, br. Kemény Kálmán, Kosinitsky Viktor, Kaiser Dezso, Károlyi Endor, Kokas József, Komló Ede, Kórosy Emil József, Lipovitsky Gyula, Lóthi Adolf, Lamm B. és fia, János, Lember Gyula, Lamm Antal, Lamm Miksa, Ledéner Rudolf, Leidenfrott Ottó, Lukats Gyula, Leopold Samu, dr. Lengyel Márton, Lovelack Armin, Madarassy Jeno, Magyar-óvári g. alapszervelet, Magyar-óvári Károly, Magyar-óvári, Mayerffy György, Merza Márton, Mészáros László, Mándy Samu, Mihály István, Mörö József, Mátly Gyula, Molnár Lajos, Mautner H. Meller Rudolf, Mogyoró József, Madarász Sándor, Mező-szent-mártoni gazdaság, Matkovich Zsigmond, dr. Miklós Lajos, Muray István, Maltayevics Gyula, Mihalics Mihály, Mészáros Gyula, Mészáros József, Mesterházy Gyula, Mandó Béla, Nagy Miklós, ifj. Nagy Vilmos, Nyitrai bér gazdaság, Nyitrai Károly, Nyáradiak gazdaság, Návay Emil, Orley Kálmán, Otlik Péter, dr. Perleberg Arthur, Pollák József, Pócsi gazdák testjeszámka, Petrovics László, Pauliny János, Pertáky Elek, Poroszkay B., Pottomány Miklós, Purgly János, Purgly Lajos, Pfeiffer Antal, Finter Gyula, Pollák Gyula, Petrovay György, Pongrácz József, Purgly Pál, Poky Lajos, Purgly László, Póchy Elek, Pórgy Lajos, Preznostics Dezso, Pórnay István, grf. Pongrácz Jeno, Pálmay Emil, Rosenfeld Zsigmond, báró Rajasich György, Raecse János, Redemptus közbirtokosság, Rásky Mihály, Rébágy Dezso, Richl Antal, Rosenfeld Henrik, Székér Mihály Szilágyi Ferenc, Sopronmezői gazd. egyes. Somogyi Emil, Steindl Kálmán, Steiner Armin, Stengl Zsigmond, Steiner Frigyes, Strausz Zsigmond, Szerecs Huba, Szarka Mihály, Stern Miksa, Áczai Szabó László, Székér Lajos, Szevacer Aladár, Szilárdy Ödön, Szabadhegyi Kálmán, Sárnyádi Sándor, Szanyogh Zoltán, Szavay Lajos, Székér Károly, Sényi Kálmán, Sárközy Gyula, Szenthal Arthur, Szevatis Aladár, Szilárd Imre, Szógyényi Marich Ferenc, ifj. Szevatis Vilmos, Szécs Szécs Zsigmond, Székér Béla, Turkevi kaszáró, Tilly István, Trukla József, Tschida Arthur, Tuszák Valdemár, Török Jeno, Tanássy Kálmán, Tancsi-uradalom, váradi Török Gyula, Tregler Imre, Veres Zoltán, Vimmer János, Vimmer Kálmán, Vimmer Adolf, br. Weisz Pál, Wolf testület, Wertheimstein Alfréd, dr. Wagner Géza, Vassóy Kornél, Wagner Jakab, Walli István, Warm Ignác, Zoltán Sándor, Zsodós Elek, Zólis

TEREKESZTŐSÉG
KÖNYVTÁRA

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány utca 31. szám Váci-körtur sarkol.

Az aratás közeledtével

van szerencsénk, mint az „Adriane, Platt & Co.” new-yorki gépgyáros magyarországi képviselő, következő gyár kitűnő anyagból készült

Pérezszáló,

Marokrakó-arató, és

Kévekkő-arató gépeinek

mielőbbi beszerzését ajánlni.

Tekintettel a fenyegető munkapszövonyokra, nehogy a t. em kellemetlen megkérdéseknek legyen ki téve, ajánljuk a gépeket most beszerzini; másrészt pedig, hogy az aratás kezdetével készen felszerelt gépek álljanak rendelkezésre.

A gép felszereléséhez és a kosis betanításához szerelneket odaküldjük és kívánatra képes árjegyzékkel és árnyajlattal névvel szolgálnak.

Több évi számos kitűnő magyar bizonyítvány.

Mai számunk 20 oldal.

Josef, gr. Zichy Andor, Zathureczky Zsigmond, gr. Zichy Antal.
1879. é. 5-3. frízid.: Despinis Kálmán, Fejős János, Haubert Nándor, Horváth Bertalan.

A Berezcki- emlékre

f. é. május havában „A Gyümölcskertész” utolsó gyűjtése egyenlőt 20 frt 60 kr folyt be az OMGE. ponttárlás.
Gyűjtés eredménye máj. 31-én: 1641 frt 08 kr.

Félszázados Köztelek.

A régi Pestnek ötven év előtt még külső telkei között, az Üllő község felé vezető út mentén Károlyi György grófnő vasáról majorság területén 1847. évi június hó 6-án rakta le az Országos Magyar Gazdasági Egyesület otthonának: a Köztelek palotának alapkövét. Az egyesületnek ezen — részben közadakozásból emelt — székháza az egyesület célzata szerint „az összes mezőgazdák háza és gyűléshelye s az egyesület közmunkálódásainak központja és székhelye”-képpen alkottatott. Ezen magasztos czélnak megfelelőleg az alapfeltevél a legnagyobb ünnepek között ment végbe, amelyen nemcsak az összes mezőgazdák képviselői voltak, hanem megjelentek azon a közéleti terén akkor szerepelt néves férfiak, sőt a király ő felsége is képviseltette magát *sékhelyi Majtálth* György országbíró által.

A Köztelek palota alapfeltevélének ünnepe, amely a keszthelyi *Georgicon* alapítójának *Festetics* György grófnak emlékünnepevel és egy általános gazdasági kiállításal vala egybekötve, valóságos nemzeti ünneppé is vált, amelyen a magyar mezőgazdaság érdekeinek előkelőségét és fontosságát é

még akkor ifjú gazdasági egyesület első nagyobb nyilvános fellépésekor a közélet mindent tényezője megörösíteni igyekezett.

Az épület kőfalai egy félszázad viharát sértetlenül állották ki, sőt a palota magasságban, terjedelemben és díszben az idők folyama alatt nyert is, mintegy jelképekké annak, hogy azok az eszmék és törekvések, a melyek a Köztelek alapításának köbét egy félszázad előtt hevítték, a letűnt félszáz év alatt erőkiből nem vesztették, a magyar gazdák kebléből ki nem hallak, sőt a folyton súlyosbódó viszonyok között erősödtek, meg sokasodtak és megtisztulva követték elrvényesülésüket a közéletnek mindama terén, a melyekre a dicső alapítók a zsenge egyesületet rezeválték. A Köztelek fölött elvonult félszáz év eseményei és eredményei csakugyan megvalósították az a cél, a melyet a dicső elődök az egyesület törekvései és működése számára megjelöltek.

A korszak, amelyben az épület emeltetett — ugymond a Köztelek talpkövébe helyezték okirat — a magyar nemzet ébredésének korszaka volt. Százados nehézség alom és merev téllenség helyébe öntudat és cselekvési ösztön lépett, amidőn a magyar elismervén hátramaradásait és fogyatkozásait és érezvén mind hitvátsát, mind tehetségait, országSZerte élénk szellemi küzdelem és haladási vágy jelentkezett. Megalakult a magyar mezőgazdák egyesülete, hogy közérvel őszeggyűjtés és szétterjeszse az értelmesebb s ügyesebb tapasztalásait, serkenesse a szorgalmat, írta a tudatlanságot, resztéget és bálitéleteket, kitüntesse az érdemeket, új kereseti forrásokat nyis-

son az értelemnek s törekvésnek s a kifejlett szakismeret, tudomány és verseny segélyével állandó alapot vessen a földmívelésnek, hogy az elhanyagolt föld, mely a nemzet millióinak nyújtja a mindennapi kenyeret s legbiztos vagyont, rendeltetése szerint, a szaporodó unokáknak s a legkésőbb magyar nemzedékeknek virágzó, becsült és szabad hazául szolgáljon.

A letűnt félszáz év igazolta az alapítók reményeit. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Köztelek falai között hiszen az eredményesen töltötte be hivatását és a legnehezebb viszonyok között sem tért le hivatásának mezéjéről: a magyar mezőgazdaságnak fejlesztéséről. A magyar mezőgazdaság érdekeinek érvényesítése volt kitűzött célja, melyét a társadalmi egyetlenség minden eszközével működött, tisztelettel, elismeréssel és tekintéllyel szerezve magának. A Köztelek palotának falai között aletűnt félszázévalat a közélet minden nemes fia megfordult és tevékeny égvél, sokszor áldozatkés ségével áldozott azon magasztos czélnak, mely a magyar nemzet legtermészetesebb ősi alapjának fentartására és fejlesztésére irányult, sőt az abszolutizmus szomorú korszakában a Köztelek képezte azt a semleges teret, ahol a különböző pártállású honfiak szabadon érintkeztek s nemcsak honfiai keserveiket közbélhettek egymással, hanem tanácskozással az ádlatlan helyzetből való kibontakozás kelő módozatait is előkészíthették.

Az elmúlt idők tanúsága nemcsak hasznos, hanem felelős is: ez képezi alapját a jövő reményének, a melyre a mezőgazdaságnak súlyos helyzetében kétszeres szüksége van. A magyar gazdasátra-

TÁRCSA.

Marhakereskedésünk szabályozása 1605-ben.

(A Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle f. évi áprilisi számból.)

Marhakereskedésünk már a középkorban is nagy volt. Oláh Miklós — ki 1536-ban írta meg könyvét — azt mondja, hogy Debreczen különösen szarvasmarhatenyészléséről híres, s maga is ismert, egy Biro Gáspár nevű gazdag debreczeni polgár, kinek magának 10,000 eladó ökré volt. A harminczadosoktól (vámszedőktől) pedig sokszor hallotta, hogy Bécsbe a két marhavásárra egyenkint 30,000 ökrnél többet hajtanak föl, ugyanennyit visznek ki Olaszországba és Morvaországba, sőt még többet is. Herberstein szerint (1566) pedig, évente, Magyarországba, magba Bécsbe 80,000 vagómárhát hajtanak.

Ezek az adatok a levéltári adatokkal is összevágának. Az érék-nyári hívdamosnak például 1587 december 1-étől 1588 november 30-áig vezetett bevételi naplója, minden marháról beszámol, amiből megtudjuk, hogy azon év lefordása alatt, összesen: 84,282 ökröt hajtottak az érék-nyári hídon keresztül. Minden egyes ökrhajtsáért név szerint föl van sorolva, s mellette áll annak a helynek neve is, ahonnan az ökrök származnak. Innen tudjuk, hogy azok mind a török hódoltság alatt lévő *Alföld*

valók. Szám szerint, a legelső helyen áll: *Pest* vármegye, és pedig első sorban Keskemét, a honnan a legtöbb ökröt hajták fel; továbbá Káta, Győrme, Abony, Cselegéd és Tótlétn. Utána mindjárt *Bihar* vármegyéjén, Debreczen és elén; továbbá: Nagyvárad, Bősörmény, Marczinbáza, Hosszupályi, Kereküi stb. *Béks* vármegyéből: Csaba, Csabacsüd, Kétygház, Szentotyn, Békés, Orosháza, Kigyós, Köröslády, Kerekgyőző és Csorvás. *Csongrád* megyéből: Hódmezővásárhely hajta fel sokat; továbbá: Szeged, Szentes, Sövényháza. Dócs és Pusztaszer. *Csomád* megyéből: Földécs, Dombegyház, Fecséks, Tömörkény, Mezőhegyes, Királyhegyes. Arad megyéből: Simánd, Nagytratos, Bomb-Imagos és Sikló. *Külső-Szolnok* megyéből egyrészt *Mozót* szerepel, de nagy számban *Himnóváros* helyét is fel szokták írni. *Apáthy, Borosod* megyéből: Doroghalm és Szeden. *Baranya* megyéből: Mágocs. *Zaránd* megyéből: Zaránd. *Sörény* megyéből: Karánsebes. Sőt *Erdély* belsejéből is sok helyet emlegetnek: Kolozsvár, Enyed, Torda városokat. *Alpár*thét és Kamarást. Emelítenek még néhányat: *Nyitra*-, *Pozsony*-, *Komárom*- és *Esztergom*-megyei *Közégség* is, de ott csak eséklyi számu ökröket, hogy azok az alföldi hájrszéké mellett, sőt se érdemelnek.

Ugy is neveztek őket, az egész török korszakban keresztül, *alföldiöknek* (bom pulsores qui *Alföldy* vancatur), minden hivatalos okiratban. Nagy bátorság kellett akkor ehhez a foglalkozáshoz, mert a török hódítás terelén, a közbiztonság legelőmlőbb feltételei hiányoztak. Sok veszedelemmel járó, hosszú utjakat, csakis felfigyervekre, jól szervezett

karavánokban tehették meg, s örökké haramiak közt járva-keelve, olykor maguknak is a haramiak fortélyairaival kellett élnök. Az érék-nyári hídon igyeköztek karavánjuk, azon kellett ájtatni minden marhát, amit Ausztriába vagy Morvaországba szántak. Oda azonban csak kevesen jutottak ki. Mihelyt ugranis Ersek újvárosánál nem esse, a nyitrai megyei *Jathó* pusztára (in campo Jathó), talán az első bitos pionérok tereltek marhájajnákat, már ott várakóztak a többi marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat ökök befelkötésén vásárolták össze, és a viszont-eladáson begrítt természetesen azonnal marhakereskedők, vagy mint akkor nevezték: *úvárosi* ökrös sereg. Czéljuk pedig, természetesen az volt, hogy, ezt a temérék közledelemel ideszertett marhát, mentül hamarabb összevásárolhassák. Ezt pedig csak úgy tehették, hogy társasokot szerveztek, melyek a marhákat

dalom lökérvései és működése teljesen összeforrtak a Köztelek történetével, úgy, hogy maga az életlen épületöm meg a már egy élő eszménynek jellepét képezheti. Ez az eszmény a magyar gazdasáradalom teljes és tökéletes egyesülése és érdekében érvenyesítés útján a magyar földnek megtartása, hogy az a késő nemzedékeknek valóban virágoz, becsült és szabad hazául szolgáljon. Ma, a Köztelek alapkövének letétele után felszázad a közélet terein látszó haladás és felpezsdülés daczára a mezőgazdaság pang. A mezőgazdák milliói a legmegfeztettebb munkálkodásuk daczára a mindennapi kenyér kiküzdésében sem biztosítottak. Kétszeres szükség tehát ma a mezőgazdák egyesülése közös érdekében megvédelmezésére, előmozdítására. Erre figyelmetlen a felszázés Köztelek története. Az alapítók nemes intencziója jobban nem teljesedhet, mint éppen azzal, hogy a gazdasági egyesületek szövetségének létrejöttével a Köztelek az egész magyar gazdasáradalomnak központjává, tökérvéiseinek vezetőjévé váltott.

De a Köztelek fölött elvonult felszázés nemcsak küzdelmeket mutat fel, hanem eredményeket is. Ezek az eredmények felemlők és biztos zálogát képezik a jövőnek, mert azt bizonyítják, hogy a magyar gazdasáradalomban meg van az erő, a tehetség és a kitartás nemzeti feladatának teljesítésére. Mindez a feltétel fokozódni fog akkor, ha a magyar gazda érkeket nem aránylag egy csekélybe számú lelkes csapat, hanem az ország egész gazdaközönységének erölével igyekszik előmozdítani. A hatás és az eredmények fokozódni fognak, ha a nagy célok el-

érésére számosabb és hatalmasabb eszközök áll rendelkezésre, melyek a közök egytelérrel a közös cél megvalósítására irányulnak és nem szeldarabolva hatás nélkül fognak elpusztulni. A erő szükség is van. A magyar gazdaközönység tekintélye s ezzel érkeikeinek előbbrevitele az utolsó évtizedekben jelentékenyen csökkent egyenkül abból az okból, mert megfelelő szervezet nélkül minden egyes tagja magára hagyva volt kénytelen boldogulását keresni és soha még pillanatnyilag sem volt képes az egyesülésben rejülő hatalmas eröl érvényesíteni. Ennek a jövőben meg kell változnia és biztos a reményünk, hogy meg is fog változni.

A felszázés Köztelek tehát nemcsak a mult dicső és hasznos működésének állandó emléket képezi, hanem jelképe a jövőnek követendő eszményét is és a jobb reményeknek zálogát nyújtja. A nemes alapítók iránti hála méltán töltheti el keblünket, a midőn a Köztelek alapítására emlékezünk, mert ez az épület állandó figyelmeztetés hazafiai kötelességeinkre, a melyekkel az édes anyaföldnek tartozunk. Kötelességünkre figyelmeztelt a mult, a jelen és a jövő iránt. A multnak a hagyományokért, a jelennek a megélhetésért, a jövőnek a reményért. A multnak nemes hagyományait a jelen biztosítására és a jövő előkészítésére fel kell használnunk. A magyar gazdasáradalomnak megindult szervezkedését be kell fejezünk és hasznosítanunk kell a magyar mezőgazdaság javára, hogy a költövel elmondhassuk mi is: Szent hazánk! teljesítők mind, mivel csak tartozunk.

Sz. Z.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatezó: Kerpely Kálmán.

Őszi borsó mint tarlóvetemény.

☞ Közélem alatt levő gazdaságomban az 1896. évben búzából és 3 havas vetemény zöldségtakarmányának következé eljárásal.

Midőn a búzát letakarítottam s keresztelke raktam, a tarlót azonnal sekélyen lebuaktattam. A buktatást 10—25 napig érni hagyttam, miközben holdankint 100 mmszása istállótriglyát adtam. Ismételt szántás után július 20-án őszi borsóvettem és pedig 85 liter magyar holdanként. (1200 \times 8l).

Letakarításra október 20-án történt és fonyadt állapotban takarmányozttam fel; pontosan mmszálva az eredmény 40 mmszala lett magyar holdankint.

Egy hold buzatermő földnek vidékenként és minőség szerint egy évi bérlete 20—25 ft szokott lenni, ebből a borsó terhére a bérletösszeg $\frac{1}{2}$ részét irhatjuk, ezzel együtt az összkiadás holdankint 23 ft 70 kr tesz ki.

A 40 mmszala borsót méréséket árban véve, miután fonyadtan lett fogyasztva 75 krajval mmszázjára, kitesz 30 forint; a többlet tehát 130 kr. Azonban ezen csekély összeggel nem mint tisztja jóvedelmet tekintem, hanem a buzatermés javára írom, melyet következőleg számítottam: 1 hold buza évi bérlete . . . 25 ft — kr 2 szántás 6 — " vetése 25 — "

180 mmszala istállótriglyát holdankint 10 kr 18 ft, fele . . . 9 — " mag 70 kg a 650 kr 4 55 —

Összesen 45 ft 80 kr

Termet rajta 75 mmszala buza, melyet $\frac{1}{2}$ kint 6 ft 50 krajval eladva, a bérletért 30 ft 75 kr. A jóvedelem tehát 3 ft 95 kr; ehhez hozzáadva a borsótermést számított földhöz 8 ft 33 kr és a borsótermés költségétőlét 1 ft 30 kr, egy hold földhöz 13 ft 50 kr tisztja jóvedelmet mutathatunk ki. O. Gy.

Rövid jegyzetek a növénytermelés köréből.

☞ A mult nyáron alkalmam volt az Alföld néhány uradalmát megtekinteni, a midőn is a dohányról, lenről s kenderről a következők jegyeztem fel.

I. Dohány. Ott uradalomban találtam dohánystermetést; legjobban el van terjedve a szamoshati fajta; Sarkadon a kigyósi „kubai”, Lökősházán a keresztezett „pensylvániai” termelik. Termelik a dohányt vályogon (Sarkad), agyagokon homokon (Lökősházán), televényes agyagokon (Harkány) s közép köztű agyagokon (Ó-Szanda, Szászbérek). A földet már órszával jól felszántják a gőzevel bíró uradalmakban, tavasszal finoman elporozkát.

Az ültetés ideje május elejétől (Harkány, Lökősháza, Szászbérek) közép tart. A sorok távolsa 50 cm-től 100 cm-ig változik, az egyes tövek 30—40—50 cm-nyire vannak eltervezve.

Háromszor-négyyszer kaplunk. Ó-Szandán simán kaplunk, Sarkadon gyengén (öltögetnek, míg Szászbérekben, Lökősházán, Harkányban feltöltik a dohánnyelvet). Az előnévny többnyire kalászos, Sarkadon lucszera; utána mindenütt buza következik. Harkányban direkt a dohányt és trágyát kaplunk. Sarkadon előtte egy évvel, Szandán 3 évvel előbb, Lökősházán az 5-ik évben kapot a föld trágyát. Szászbérekben kénasskálával is trágyázhat alja, de abba hagyott a kísérlet, mert az éghetőséget nagy eröl csökkentette, Lökősházán ellenben a jóváloást nagyon előmozdította a trágya.

A borsó termetését augusztus elején kezdetek meg.

A terméslátlagok, Harkányt kivéve, éppen csak középesek, míg a mázsánkénti ár ott a

nyaikat, a bécsi handgröf hivatalban felmutatni tartoznak.

8. Minden marhakereskedő-társaság, tagjainak és feleségeiknek nevet, mind a bécsi handgröf hivatalban, mind az illő harminczd-hivatalnál bemondatni tartozik, hogy azok ottl mindenkor nyilván tarthatassék.

9. A nagyszombati marhakereskedők, marháknak csak kis részét adják el a városban, hanem — ugyvalony — valamennyit, a Fehérvárgyénen keresztül, Ausztrál felé, Morva — Csehországba hajítják a mi Nagyszombatonk, s vidékének nagy kádra van, viszont Morva — Csehország, lengyel ökrökkel bőven el van látva. Ellenőlvéva a király ezt eltiltja, s azt rendel, hogy marháikat Nagyszombaton városában értékesítsék, vagy ha nekik alkalmasabb a Trósinben most fellállított vásárra” hajtsák, mely a Morva mellett Ausztrálból nagy mennyiségben fekszik, s a holokat, a morva mézesárossok és a Nemelországban járó marhakereskedők, szabadon megvehetik.

Végül 10. mivel a magyar-óvári heti vásár kedden van, a szempzei vásár ezüzt szombaton legyen, hogy onnan a marhát kedde Magyar-Óvárra hajthassák.

11. Ferdinánd király 1822. október 10-én újra kiadta ezt a pátenst, ugyanezzel az övszöveggel, kivéven a 9. pontot, mely elmaradt, s ennek helyébe egy új pont van betolva, mely szerint ezüzt az elővásárlásoknál annál sikeresebben megakadályozására, a marhakereskedőknek, az alföldiekől, marhát, az országos vásárokon kívül, csakis két helyi-vasár szabad venniök: a szempzei és magyar-óvári.

2. A marhakereskedőknek nem szabad ezüztlen sem a járói pusztára járni, sem egyáltalán a Vág folyón, marhavásárlás céljából, átkelni.

3. Az „alföldi”-ek vízszint, marhájukat, a válygon túl, csakis a rendes marhakereskedők hajtásák, hogy azokat, a dunán-menti és túli lakosság szabadon vásárolhassa.

4. Szabadon szabadul áll ezen alföldieknek maguknak is, Ausztriába vagy a bécsi vásárra hajtani marhájukat, ha t. i. a szokásos harminczadot és vámot megfizették.

5. A marhakereskedők közül, ezüztlen csak ketten vagy hárman képezhetnek egy társaságot, mert eddig ha többen voltak, Böcsben sem a mézesárossok, sem akémi más, illő marhát, igazi áron nem vásárolhattak, csakis nagy veszteséggel. Ellenőlvéva a király a több tagból álló társaságokat, vagy ezek szövetségését, szigorú büntetés alatt eltiltja.

6. A 2—3 tagból álló marhakereskedők társaságok, az alföldiekől, a rendes országos vagy heti vásárokon, marhát szabadon vásárolhatnak ugyan, de a harminczadonváltal, illő, vagy az is nincs, az illő község előjárásától bizonyítványt szereznek. de csak a maguk és nem másnak nevére, arról, hogy: hány ökröt vettek? kiktől? s havá akarják hajtani? A vett ökröket aztán, egymásnak se eladni, sem átengedni ne merészköljék, azok elkobzásának, s ezenfeül súlyos bírságnak terhe alatt, mely bírság $\frac{1}{2}$ -ada a följetölt, $\frac{1}{2}$ -ada pedig a kineztári illéi.

7. Mivel a marhakereskedők Böcsbe érnek a felhajtott ökrökről szóló bizonyítvá-

logrosszabb. A fűnösgépt azonban a nagy tömeg pótolja. Lőkőházán, Szandán fizetik legjobban a termés q-ját. A termés minőségét tekintve azt találjuk pl. 1895-ben az I. osztályú minőségű, hogy Lőkőházán a termésnek 61% I. osztályú, sőt ehhez jön a 16% válogatott minőség = 77%, adigg Harkányban már csak 38% az I. oszt., a válogatottat 42%, a sarkadi uradalomban 28 + 8 = 36% az O-Szandán csak 17% az I. osztályúnak bevéltetőt dolány. A pénzügyi kormány intenzív néhány év óta az, hogy a dohánymennyiség mennyisége csökkenések, a minőség azonban javitassék; a felhozott adatokból kitűnik, hogy az ma még csak helyenként állott be.

II. Len. Szászberkeni a gyepirtések első kizsáradásaitkét eredeti rigai lenet vetnek. A vetés már február végén megtörtént képpel 4-5 cm-nyi sortávolságon, mikor is kat. holdanként 30 liter magot használnak. Keles idején a vetést könnyű megfogalozni. Az aratás június 20-án áll be s kat. holdanként 450 kg. magot eredményez, melyet q-ként 11 fűrt arat el.

III. Kender. Az adatak és kenderkiszűköt szervezésével az utolsó években emelkedik a hazai kendertermelés, minek nyomait a meglévő termékekben is feltalálhatjuk. Néhely csak kísérleteknek még de már is sok helyen azt a benyomást tettes, hogy a kender sok trágyát, munkát igényel, s hogy az adatai teleptől távolabb vidéken nagyon kis jövedelmet ad.

A nagy kiterjedésű uradalom már maguk építékek átélőit (Zombolya, Mezőhegyes), hogy az átlagos költségek megnövekedjen, jobban értékesítések hazai és külföldi főnyágyrakban a fél gyártmányt, sőt ilyenformán a hulladék még helyben is marad. Előveteménye buza, árpa; ősszel meg 200-250 q állóterületig szántanak alá. Mezőhegyesen azt a megfigyelést tettes, hogy az ősszel alászántott trágya után finomabb rostu kenderet s nagyobb termést nyertek. A retömag olasz országban, melyet minden 2-3 éven felfrissítenek. A vetés évpeppel történik s kat. holdanként 30 liter április havában vetnek 8-10 cmnyi sorokban, de gyakran szórva is.

A kenderaratis ideje augusztus közepe, midőn is Mezőhegyesen 40 q, Zombolyán 50 q, Lőkőházán 50 q körül nyerneik kat. hold. rögz, amelynek bevetéséi ára 150-250 fűrt vállalkozik, sőt a mezőhegyesi uradalomnak kötelese a gyar minden 100 kg. beadott körül után 25 kg. pozordját visszatárad. A magból kat. holdanként 3-4 q terem.

Az aratást sárolóval végézik s a markokat a munkások oldal fektetik, melyek a napon fonyadnak adigg, míg a levelek leperognék; ekkor minden markot egyenként keresztes fektetnek hossza sorban, úgy hogy a földön csak a markok vége fekteték. A hűvelő szűrés szűrés tökéletesebb, melynek bekövetkezésével 4-5 markot kötnék egy keresztes s 20-25 kétvető egy kuppa állítanak össze. Innen a kenderkörvél elhő száradás után egyenest a gyárba kerül feldolgozásra.

Csűrő Lajos.

ÁLLATTYENÉSZTÉS.

Rovatvezető: Mosonbtri Károly.

Szűlési kalamiták kenzánál.

Egyik olvasónk (B. L.) hozzáánk intézett hosszú levelebből a tényállást röviden a következőben foglalhatjuk össze.

Egy értékes kanca, élő csikókat felnevelésben megszűlte úgy, hogy a magzat hátsó testfelébe a szűlőbarnak megakadt s daczára az alkalmazott kuzsáknak, hűvelőnek nem volt. A meghívott állatorvosok orvokozták, mikor a csikó már nem él s bár értesítő volt a

felől, hogy mi a baj, eszűkőzők nélkül állított be. A csikót 6 is hazánál kezdte, de hiában. Ekkor kiszűtö a csikó beletét s a magzatot helyre hozták, mert csak a szűlőbarnak volt. Erre egy előlátalt konyhakéssel levágta a magzat kinn levő test felét, a másik felét pedig a méhbe visszatolta. Délutáni 4 óráig féltudatlanig igekeztet aztán a visszatöltést ként kívénni. De sikertelenül. Ekkor hazament s reggel ismét eszűkőzők nélkül jött, de valami orvossággal, melyre hozták, adták meg, csak a szűlőbarnak kanczának. Ennek hátrahagyásán ügyeztetett, megint keresélni kezdett a kanca méhében, ismét eredmény nélkül, mire azután a kanca eszűkőzők kiment.

Már akkor, mikor a szóban forgó állatorvos tehetetlenségét észrevette, más állatorvosokért küldte, de a különöz azonnal jött vissza, hogy azok a hózmarharakodással vannak foglalkozva.

Az a kérdés tehát, nincsen-e mód ily esetben a kancát megmenteni az által, hogy belőle a magzatot darabokban kiszűkös s ha van erre mód és eszköz, nem vetékes hanyagság, ha e módot egy állatorvos nem ismeri, vagy ha ismeri, végső szükség esetén nem alkalmazza, s ha ily eszközök s egyáltalán eszűkőzők magát el nem látja?

A mily kategóriák az a kérdés, oly kategorizáció lehet arra azt felteni, hogy: bizony az értékes hanyagság.

Hanem nekem, a ki 25 esztendeje vagyok az állatorvosi pályán, talán szabad a kérdés első felére börtönlés is kiterjeszkedni, nem hogy seppelgessem, hanem hogy felvilágosítsam a dolgot s a kérdéstevőt.

Mint minden szakmának emberei, úgy az állatorvosok között is sajnos vannak egyfelől oly régi emberek, a kik a korai haladai képnyelmes voltak; vannak másfelől egyének, a kik bár az állatorvosi tanítás modernebb korából valók, a legújabb állatorvosi szakkönyvek és ismeretek elsajátítására nem voltak képesek, hanem továbbra egyének, a kik mind a kérdésben szóba hozottak, eszűkőzők vagyhódi és huszennel, marha- és sertésrakodás, védőoltás és zárdolások, kupezkedés és politizálás miatt nem érnek re a beteg állatok gyógyítására, s ezeknek száma — a gazdák panaszokdásából látva — légió.

De hát a mondott ügyeket is el kell valakinek látni, s ezen már csak a több állatorvos segít.

Hogy melyik kategóriába tartozik ezek közül a szóba hozott ur, arról sejtelenem sincs, mert nevet nem tudom, s hogy mit ér, meg nem itélhetem; de azt eszelekedétebb látom, hogy van benne némi kölélességérzet. Mert hiszen ahhoz, hogy valaki 8 és fél óra hosszúig megvárja, a moesos amon s válljaldon hűvöljék a méhben, több kell, mint kitartás és türelem.

De persze a jóakarát, a kölélesség érzet távolról se elég; mi igenis méltán elvárjuk, megköveteljük, minden állatorvostól, hogy nemcsak ezekkel, hanem tudással és kellő eszűkőzővel járjon, sőt még arra sem adhatunk semmiért, hogy az állatgyógyászat egyik másik szakában nem specialista; mert ezen a téren tudat állunk még attól, hogy specialistaik lennének; nem itélhetjük hát el léggő azt az állatorvost — bármely kategóriájába tartozik is az ímént jelzeteknek — a ki minden eszűkőző nélkül jelenik meg egy oly operáció végrehajtására, a melyet megfelelő eszűkőzők nélkül végrehajtani teljes lehetetlen.

Itt nem mentés, hogy az az eszűkőző drága, azt a netán rosszul döntő állatorvos be nem szeretheti; mert egy-két horgolt, mely a műtétnél szükséges lett volna és egy vesől, melyet igénybe kellett volna venni, néhány krajczárért be lehet szerezni és egy eszűkőző esztűrés eszköz készletét, mely a legszűkőzőbb instrumentumokat magában foglalja 36 fűrt meg lehet venni.

S minderről, ha modern ember az illető, tudnia kell, mindezt az állatorvos akadémián látja, tanulja. Ha pedig régi salakbaktér, akkor meg még inkább kölélesség — lépést tartani a korral; mert az a diploma, melyet megkapja ugyan arra, hogy magát képezésnek tartja, de nem onogdi meg, hogy büntetlenül képtelenek bizonyuljon, műhábít műhábára követlen be.

Hogy a csikót maga is hazította, az nem hiba, de hogy a szűlőbarnak szűkösztá tenni elmulasztotta, már hiba. Hogy a magzatot kiszűgerezte, feltétlen, hogy akadályt látott a pafidat hasban az a diploma, melyt megkapta, hogy a vemhet megfelelt a kenzánál hiba, — hogy — bizonyosan fordítás ezélljó — a hátsó testrészt visszatolta, de meg nem kötvén hatalmasból kiadta, hiba azért, mert meg nem kísérelte a szeméremcsontú egyesülésnek vésovel való átvágását, hogy ekként a csikó farának haránt átvágása megkísérelhető, a testrészt esetleg elhúrtatja volna. De már ha forak tudás ezélljó a leesonított darabot visszatolta a nélkül, hogy kötélekké hatalmasban megtartotta volna, további tudatlanság, vag; hanyagság volt nem gondolni arra, hogy a fordítás eszűkőző nélkül nem fog menni.

Oly kevés enyhítő körülmény fogom fenn tetni, hogy a legszelebb kifejezés valóban nem lehet más az állatorvos, mely természetesen kivált az eszűkőzők hiányában kulminál, mert nem lehet kizárni, hogy a teendőt tudta talán az illető, de eszűkőzők hiányában annak végrehajtásában nem foghatott.

Persze nincs kimondva sehol, csak magától érteendőnek veszeljük, hogy minden orvosnak kell eszűkőzők és birnia. Az állatorvos, a ki ismert műtélet végrehajtásához ismétlenül is eszűkőző nélkül meg, s még melé különböző is műhábít követi el, jobb ha kupezkedése adja magát, ahogyan rendszerint csak egy 2 méteres mérő szalag, és 27 méteres rábeszélő képesség kell.

Ezélljó látható tehát, hogy igenis van mód arra, hogy a kenzánál a csikókat darabokban kiszűgerezze s van lehetőség arra, hogy így a kanca életét megmentsék, bár igaz, hogy minden oly operáció, a melynek végrehajtására hosszú idő kell, az anya állat életére épujú mint a vehemére, az esetek legnagyobb számában veszélyes.

Nem lehet tehát bizonyosnak mondani, hogy egy képsébb légyesebb állatorvos bizony megmentette volna a kancát, de azt lehet mondani, hogy a legnagyobb valószínűséggel.

Sőt én előttem úgy rémlik, hogy a csikó is meg lett volna esetleg menthető. Az eset ugyanis a leírásból itélve úgy tűnik, hogy a kenzánál, hogy már a rendszerint leghegezebben megkísérelt, akadályt nélkül halogatható az a medenezeri szűkölöketek, ahogyan volna azon a rendszerint könnyebben megszűlélt far is, ha a szűlőbarnak élő sikámás lett volna.

De a magzatvizek valószínűleg tulkorán folyták el, a szűlőbarnak kizsáradás, s a vemh, — melynek farr megsebzése és feljűdése nélkül — nem volt kilyűbbé toltva, vagy hűvöljött, holott esetleg az lett volna, ha a szűlőbarnak és a magzat testére olaj, arabs gummi oldat vagy szappanos víz vitetett volna.

Nincs kizárva, de a leírásból nem tudható, hogy nem volt-e abszolút nagyobb a csikó farr annál, a mely a szűlőbarnak egyáltalán kilyűhető volna, mert ha az volt, akkor persze az ut sikámás ideje se segített volna, hanem igenis a mondott faratól megsebzés, vagy szeméremcsontú egyesülés átvágásával, vagy pedig a csikó csípő szelektének bőr alatt való levésése s esetleg a fel konknak s illetőleg lábának kiizestűsölésével.

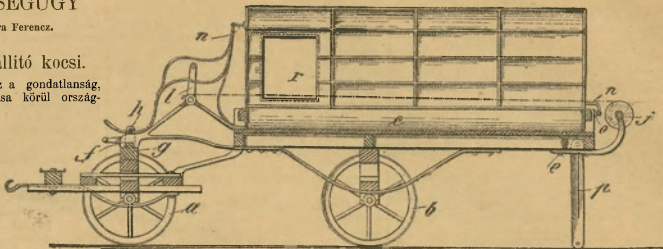
Mosonbtri Károly.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY

Rovatvezető: Dr. Hutry Ferencz.

Állati hullákat szállító kocsik.

Általában ismeretes az a gondatlanság, mely az állati hullák szállítása körül ország-szerte tapasztalható. Alig van város vagy község, melyben a szállítás a köz- és állategészségügy követelményei szerint történék. Ha valamely állat elhull, akkor azt felül-alul nyitott, létrás szekérré vagy kétkerektől talpigdrá teszik és úgy viszik az elásh helyére. E közben a hulla testének nyílásai-ból természetesen kifolyik a kóros váladék, mely nemcsak a kocsit és az ezen levő tárgyakat, hanem az egész utat is megfertőzi, melyet a hullával megtették. Még az ország fővárosában Budapesten is így, more patrio szállítja a gyepestert a hullákat és etikai szempontból is megbotránkoztató látni a gyepestert talpigdrát, melynek deszkáján

73. ábra. Hullaszállítókocsi hosszmetsete.

Az ábrákon bemutatott kocsit a leírás szerint egyszerű, könnyen kezelhető, erős és mégis könnyű; reá a 74-k ábra szerinti állapotában az elől alkalmazott csiga-henger segítségével két ember a legsúlyosabb állati hullát is könnyedén felhuzza. A hullának a tekőalaku és zinkleplel burkolt kocsialjra való helyezése után, ez vízszintes helyzetbe hozatik és a mellő részszel igen egyszerű módon (73. ábra f g) összekapcsolatik. Ezzel aztán a hulla minden vezedelem nélkül tovább szállítható.

Városok belterületén, valamint egyébütt is mindenkor használhatjuk, a kocsit két részből álló pléhezett fedélrel, melynek részei könnyen

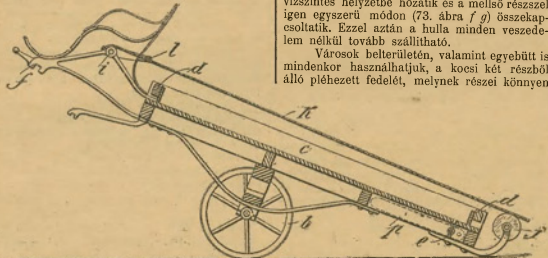
latni. A kocsit a fedelel együtt előlről nézve a 75-k ábra szerinti formát mutatja, ugyanitt látjuk a kocsit haránt metsetét is.

Ezekből tehát kitetszik, hogy a fedelel felhelyezése után a kocsit teljesen zárt, abból semmi ki nem, hullhat, tartalmához illetéklen egyének nem juthatnak és a reá helyezett hulla napokig is ott tartható anélkül, hogy akár a hullában, akár a hulla által kár vagy veszedelem esnék.

A dögterre kiszállított hulla a fedelel vétele után a kocsin lebörözhető és felboncolható, úgy hogy a hullarészeket egyenesen a kocsialjra lehet a gödörbe vagy az égető kemenczébe helyezni, sőt még a boncolás és a kocsi lemosása alatt összegyűlő folyadék is erre készített nyílason edénybe fogható föl, melyből aztán szintén a hullagödörbe önthető.

A kocsi súlya 205 kg., tehát közönséges löszekérről könnyebb. Kerékátváltása 100 cm. vagyis olyan, mint a legnagyobb gazdasági szekerekéül. A kerékalt szélessége 45 cm., az első kerék 65 cm., a hátulós 75 cm. magas.

A kocsit Jakab László állatorvos tervezte és szabadalmaztatta. Megrendelhető nála Kolozsvárt. Ára, a kolozsvári állomáshoz szállítva: 250 frt.

74. ábra. Csigaenger a hullaszállító kocsihoz.

csak piszkos ponyvával hiányosan betakarva fekszik a lö hulláj, esetleg a földet fejevel sűrűvel, melyből bőven ömlik a kóros váladék az utca közvezetére.

Ezekben az első tekintetre talán mellékesnek látszó visszasszágokban rejlik nem egyszerű járványos betegségek felfedőnek az oka és nyilvánvaló, hogy akkor, midőn állati járványok ellen védekezni törekszünk, vagy a már fellépetteket elfojtani akarjuk, az állati hullák megfelelő eltakarítására s ezzel kapcsolatban azok alkalmas módon való szállítására is a legnagyobb gondot kell fordítanunk.

Tekintettel a dolgoknak ezekben röviden jelzett kiváló fontosságára, örömmel üdvözölünk minden olyan törekvést, mely a kérdés megfelelő megoldására az alkalmas eszközök létesítését célozza. Az első ilyen eszköz megfelelően szerkesztett kocsik, melyben állati hullák oly módon legyenek elhelyezhetők, hogy belőlük szállítás közben semmi ki ne juthasson. Egy ennek a célnak megfelelő új kocsihoz vonatkozólag rendelkezésünkre álló adatokat közöljük a következőkben, anélkül, hogy a kocsit szerkesztésnek kirátatába, mellyel még alkalmunk lett volna azt működésben látni, belebocsátokzánk.

levezetők és vissza helyezhetők, sőt szükség szerint le is lakathatók, hogy aztán a felhelyezett hullához illetéklenül ne férközhessen senki.

A 73. ábra a kocsit hosszmetsetét tünteti fel, melyen a jobboldali fedél rajta van. Ezen fedél mellő részén r-nél egy ajónyílás látható, mely arra szolgál, hogy azon a kisebb állatok hullái a fedél leemelése nélkül is betehető legyenek; másrészt pedig esetleg veszt, vesztettségre gyanus vagy más okból elfojtott ebeket is be lehet ott a kocsit fedele alá jut-

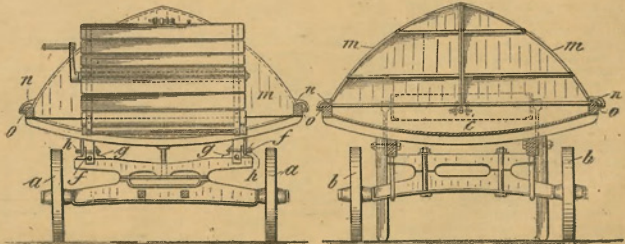
GAZDASÁGI JOG.

Rovatvezető: Dr. Szilárd Ferencz.

Földárja és csapadékvizek.

Egy gazdátársunktól, Pusztá-Sárlhalomról a következőkérdést vettük.

A sok eső által okozott kár esetén lehet-e számitani adóelengedésre? Az őszi vetés az abnormis időjárás folytán elpusztult és egyáltalán nem hasznosítható, miután a víz a talaj

Hullaszállító kocsi fedelel együtt, előlről nézve.

75. ábra.

Hullaszállító kocsi harántmetsete.

felületen megáll úgy, hogy júliusban sem lehet rámenni.

Pénzügyi törvényeket és különösen a miniszteri szabályrendeleteket a legdrágább szükségülésgé jellemzi, amely sokszor a logikával is ellenkezőbe jut. A főlv a gyakorlatban állam az, semmit sem engedni a törvény-szavából, de megoldani a törvényt, ahol csak lehet, részlettel, vagy gyakorlatl, bármí áron és soha nem engedni, hogy az adóközök valaminek igazuk lehessen.

Ez a beteges állapot nem mai kelteti, mert hisz eredetét mindig a főbb eszizgott igények hál, amely igényeket a mindenható állam a polgárokkal szembe támaszt, hogy folyton fokozódó terheit elviselhesse. A magyar ember és különösen a legűbb oldalról ostromolt magyar gazda, immár bizonyos rezignációval veszi a finanszírozással szem tulkapadást s fizet abban a meggyőződésben, hogy igazán a mindenható állam ellen ugrsem tudja megvédelmezni. Az alkalmat ezekre a reflexiókra, egyik gazdaságunk ama előrebocsátott kérdése nyújtotta, vajjon nyherhet-e a adóellengetés a folytonos eszözések által okozott károk fejében. Felülitők a kérdésre vonatkozó, irodalomnak nevezhető adathalmazt s arra a következtetésre jutottunk, hogy az ilyen kérelmet a pénzügyi hatóságok eszözésről el fogják utasítani, mert utalni fognak az 1879. évi 36.710. sz. p. l. miniszteri rendeltre. (Pénzügyi Közl. 1879. évi 31. szám.) amely szerint az árvis és a földárja szigoruan megkülobözötendők a csapadékvizök és esözések által előidézett vizgyülemlésektől, míg tehát a két előbbi esetben az 1883. évi XLIV. t.-cz. 49. §-ának a) és az) pontja értelmében adóellengetés nyúltyigény, azon károk fejében a miniszter előbbi okoztak, adóellengetésnek helyt adni nem szabad.

Szépem meg is magyarul a a rendelet, hogy mi a különbség a földárja és a csapadékvizök között. A földárja ugyanis akként képződik, hogy a talaj alsó rétegeben előforduló vízvíz vízgaz visznyomás, avagy a talaj rendkívül lazassága folytán felszökken, az csapadékviz által okozott vizgyülemlés pedig akkor áll elő, ha tartós eszözések következtében a lapályosabb helyekre gyűlt esötlet a talaj magába szívni nem képes.

Mindez igen szép és teljesen igaz, de azt kértem, vajlon annak az amugy is százfélé bajlód könyvezett gazdáknak nem teljesen mindegy, hogy a föld árnyag feliről gyűlt-e össze az a víz, amely termést elpusztítja és jövedelmét megemcsimti? Nem egyformán elháríthatlan elemi csapasszámba megy az egyik kalamitás épp úgy, mint a másik?

Ha a törvény azon az elvi alapon áll, hogy el nem hárítható elemi csapások esetén a földadó, vagy annak egy részének elengedése, nem lehet az elemi csapások egyikét vagy másikat a kivételök közé helyezni s a rendelet, amely ezt teszi, ellentétbe helyezkedik a törvény céljával. Felhasználva a törvény szavait, megcsönkítja annak lényegét. Az adozók jogos igényét, melyek már a törvény korlátai közt is csak részben érvényesíthetnek, még szűkebb határok közé szorítja.

Pedig ha szigoruan vizsgáljuk a dolgot, igaz, hogy a csapadékvizök se a szorosan vett árvisnek, se a föld árjának fogalma alá nem sorozhatók ugyan, de a dolog természetét vény alapul, olyan elemi csapást képeznek, amelyek folytán az adott vagy annak egy részét leengedni még indokoltabbnak tűnik fel, semmint az árvis, avagy talajvízárás esetén. Megmondjuk azt is, hogy miért.

Árviszök mindig folyóvizek árterében fordulnak elő, a talajvizök pedig oly mélyebb fekvésű helyeket látogatnak, hol időszakonként való megjelölésük a mult tapasztalatából úgye előre látható. Igen közl fakszik tehát a következtetés, hogy a föld árának alakulása,

sőt a kataszteri tiszta jövedelem megállapítása körül ezen hátrányos viszonyok már érvényesültek. Ellenkezőleg a csapadékvizök bárhol felléphetnek s az általuk okozott kár annál erősebb, mert azt előre látni, vagy számba venni lehetetlen. Ennek okszéri következtetése az volna, hogy a csapadékvizök okozta károkat az adóellengetésnél legalább is oly mértékben vegyük figyelembe, mint azt az árvis, vagy földár által okozott károknál tesszük.

Amde a pénzügyi hatóságokra nézve a miniszteri rendelet szövege az irányadó s így bármily igazga legyen a gazdáknak az anyagi jog szempontjából, adóellengetés ezektől hiába remél.

Házor esetben lehet ezen anomálián segíteni: először, ha a miniszter saját hatáskörében megváltoztatja az illető rendeletintézkedését, másodsor, ha a törvényhozás a csapadékvizök azok közé az elemi csapások közé iktatja, amelyek esetén adóellengetésnek van helye, harmadsor, ha konkrét esztől kiindulva a közigazgatási bíróság, — bírói jogával élve — kimondaná, hogy a miniszteri rendelet törvényellenk és a közsorsulról így esetben is igényelhetnök adóellengetés.

1876 óta a volt p. l. közigazgatási bíróság előtt erre alkalom lett volna elég s ma is módjában áll az érdekelteknek, hogy a közigazgatási bíróságtól elvi döntést provokáljanak.

Amnyl bizonyos, hogy az *idei esztendő* a kérdést nagyon aktuálissá tette. Sz. P.

Magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége.

A „Köztelek” f. évi 27. számában megjelent cikkem következtében a jégbiztosítóság felületét közzétesszük május hó 8-án tartott ülésében a jégbiztosítók kezzele: az első magyar általános biztosító társaság igazgatósága bizonyos felvilágosításokat nyújtott, a melyek jegyzőkönyvi kivonat alakjában a jegyzőkönyvek

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének évi zárszámlája 1895. jan. 1-től 1895. decz. 31-ig.

Folyó	Bevétel
7. 1894. évi decz. 31-ig kimutatott vesztés	972,810 ⁹⁴
azt öszeg utáni 4/10% kamat.	43,776 ⁴⁷
55. Torlesés és gazd. együleti jutalékok	48,978 ⁸⁷
56. Kifizett károk 770,404 ¹²	
5. le az 1894. évi fluggó károk.	13,145 ⁰⁰ 737,259 ⁰⁰
5. hozza az ez évi fluggó károk	9,914 ⁴³
57. hozza a kárfelvételi költségeket	31,630 ⁰⁰ 798,812 ⁵⁸
61. Szerzési költségek	32,000 ⁰⁰
59. Befizetés az elvételre	11,238 ⁷²
64. Bizalmi férfiak tiszteltetája	3,250 [—]
60. Felgyűlési költség	700 [—]
62. Posta- és vitélhérek	3004 ²¹
63. Kétes követelések	156,311 899,328 ⁰⁷
Az üzlet vezetés és a közp. igazgatósáert az Első magyar ált. bizt. társaságnak megterítet 5% de 725,912 ⁹² frt.	36,293 ⁶¹
A költségvetési költség arányos része az alapfelület 19. cikk a) pontja értelmében külön kimutatás	52,472 ⁹⁰
összesen	2,034,682 ²⁹

Budapest, 1895. deczember 31-én.

Az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság” Igazgatóság

Ornódy s. k.

Jeney s. k.

Szente Károly s. k.,
a központi könyvezés főnöke.

deletig kívánta szabályozni, mindha kétséget kizárva, azon jó szellemű volt átintva, hogy nagyobb gazdaságok, melyek amugy is minden újításnál az utókor, tömegeseb ojtásnál jutányosabb ojtáshassák be állatállományaik, mint a kisebb gazdaságok, a hol tekintve az ojtandó fözsgét kisebb létszámát, az ojtás amugy is kevesebbet jövedelmez az ojtó állatorvosnak, mint a tömegeseb ojtás.

Juliskaháza.

K. J.

269. sz. kérdés. Egy méhkasom az elmúlt nyáron egy rajt sem bocsátott és így mikor az ősz végével eltakartottam, igen erős volt; tavasszal ismét megneztem és szintén erősenk találtam. Normális-e az, hogy ha máj. 9-én az első rajt bocsátja, még napra néz ismét rajt adjon. Vagy talán csak a ritkaságok közé tartozik?

Ujféheró.

G. B.

270. sz. kérdés. Intenzív sertésnyezetés igényeinek megfelelő idő szándékozván építeni, kérek tapasztalatot alapuló véleményét arra nézve, vajjon azt a jelen sertésnyezetés időben 20 holdnyi nádatavam mellé — ennek csak nagyobb vízállással szállították tükröz emellessen-e; avagy egész külön területen, vezetékzival előállított a leeresztendő fűrészt a ittálakkal készítessem-e azt? Utóbbi esetben cselekedj-e egyéb sertéstől elkülöníthető volna a sajátom.

A. Hencse.

G. L.

271. sz. kérdés. A Hollingsworth-féle lögerelnye ajánlato-e?

Temes-Topolnya.

K. J.

272. sz. kérdés. Lágyfábi készült 30 méteres vályu hosszabb ideig való használatára alkalmas-e, ha a vályuban folyó víz van? Nézetem szerint sokkal tartósabb, ha a vályu belül cinkkezetet póléval ki van bételeve.

Móriczód-Sóod.

K. S.

273. sz. kérdés. Eleget-e egy 4 lőrejtű cséplőkészülék olyan birtokra, ahol 220—240 hold vetés és 50 hold lucernazemag cséplendő, továbbá 130 db tehénnek kell székkelni, avagy jobb-e egy 6 lőrejtű használni?

Presee.

D. D.

274. sz. kérdés. A H. Damford & Sons-féle eredeti szabadalmazott „Rapid” darálógépp képes-e inom darát előállítani? Mennyi a munkaképessége naponként? Továbbá melyek ezélszerűbb: loörve vagy pedig gőzerőre való hájtásra?

O-Moravicza.

O. L.

275. sz. kérdés. Mely gép legelőszerezűbb a salátromsónak sorba való szórására, hány sor hint be egyszeri alkalmazásnál, mely gyárnál szereshető be s mily áron, valamint 10 órai munkaképessége mennyi?

Jároháza.

L. Sz.

276. számú kérdés. Miután azt hallottam, hogy az ürgeket és hörszögöket a legjobb sikerrel lehet széklenégrek irtani kérnék pontos utbizgatást, ezen irtási mód felől, és szives tudósítást, hogy honnan és mi áron lehet a széklenégrek beszerezni?

F.

277. sz. kérdés. A mezei rendőrségi törvényben nincs arról szó, hogy ember által okozott rozsarokartu kárért mennyi behajtásdíj és kárjű számítható fel. Egy embert a csész rajkapott, hogy a gazdaságomban kaszált bejések nélkül, mennyi kárjűt követelhetek?

278. sz. kérdés. Kezelésem alatt lévő majomromban most egy éve, hogy arzéni kút furatott, amely tölve van vízzel ad. Mily módon lehetne a kút egy szabályozni, hogy az kevesebbet vizet adjon, de hármikor is, szikéség esetén a mostani vízmennyiségemet megkaphassam?

Ha a vizet 1—2 méterrel följobb vezetem, kevesebbet ad, de ha ezt a 2 méteres csúvát hármikor hosszabb ideig megtartom, megadja-e a mostani vízmennyiséget, különben a víz nem apadna vagy nem veszne el magá-

tól; avagy nem lehetne ezt valami módon szabályozni, anélkül, hogy a káromra válhatnék.

T. S.

Feleletek.

Tejsepegés. (Felelet a 264. számú kérdésre.) Nem régen borjazott előhasi telén tejfolyását a cseesimből záro izmának gyöngyösesé vagy annak bémúása okozhatja. Az előbbi esetben a záro izom a tejmedencébe összehgyült tejnyomásnak enged, míg az utóbbi esetben a tej a medencében össze sem gyűlhet, hanem a nyitott esatornál át kifolyik. Ha a gyokeri fejes a tejeszetséget nem szünteti meg, akkor a cseesimből alapjára húzott és méresekelt nyomást kifejő gummigyrűrűkkel lehet a tej folyását megakadályozni.

Dr. P. B.

Malacok tömegese megbetegedése. (Felelet a 265. sz. kérdésre.) A tulróviden ismeretkelt köros tüdőgyulladás általában valamely lovoony bázis, rosszulértel és gyöngyösre utalnak, és azok alapján lehetetlen a betegség természetét közelebből megjelölni. A néhány darabon észleltó hasmenés gyanút kell ugyan a sertés-öröncbázisra vagy a sertésvészre, de azért más alapon is fejlődhett. Minthogy tehát a közzl adatok éppúgy nem tájékozottak, azért a kezelésvonaközölging sem mondanak véleményét, hanem szükségese nek tarjuk, hogy szakértő a betegnek megvizsgálása, esetleg elluholtak boncolása alapján szabatosabban megállapítsa a betegséget. Minthogy azonban a sertésöröncben, illetőleg a sertésvész gyanuja fenforog, ajánlatos lesz azidőre a járványok fellépése esetibein alkalmas óvintézkedéseket megtenni, amelyeknél a méz tökéletesen egészséges malacokat más, egészen tiszta helyre áthajtani.

—y—

Perronelló-Bruschettni-féle védőoltások. (Felelet a 266. sz. kérdésre.) A sertésvész elleni védőoltások má állását a „Köztelek” f. 6. 33. számában ismeretük és ezért ismétlése elkerülése végett, az illető közelemben utalunk. A Perronelló-Bruschettni-féle védőoltások szűzített teljesese meggyőző adatok mindaddig nem bizonyították, de ártalmas hatást sem észlelték meg alkalmazásuk után.

—y—

Mesterséges haltenyésztése. (Felelet a 267. sz. kérdésre.) Amint a kérdésből következtetni lehet, a szóban forgó vízihő kiterjedése mintegy 400 m² (négyezsgömeter). Így kis területen halat tenyészteni nem lehet, miután a rendszeres tenyésztéshez több és meghatározott nagyságú tó szükséges. E fajta kis tavacskaikkal használatilag új értékesíthetjük, ha bizalásra helyezünk beljök egy-egy kénytaras halakat. Egykénytarasak akkor, ha nincsenek benne a halak telen át a befutás veszélyének kitéve, azok bőven jut bele friss víz ekkor is. A kénytarasakat tavaszról őszig benttartva a lehálászás után mint piacékezes árut forgalomba hozhatjuk.

A behelyezendő halak fajtáira, azok táplálására és ezek alapján a várható haszonra csak az esetben lehetne nyilatkozni, ha körül-ményesbenben ösmertete volnának az illető vízihő viszonyai, nevezetesen talajának minősége, növényzete, vízenék hőfoka stb. M.

Ojtási díjak felszámítása tömeges ojtás esetében. (Felelet a 268. számú kérdésre.) Az ojtási díjak a vonatkozó rendelet értelmében ebben az esetben a következő módon számíthatóndok:

1351 db juh bejótásáért:

100 juh bejótásáért a 5 kr	5—	frt.
400 „ „ „ „ 4	16—	„
500 „ „ „ „ 3	15—	„
351 „ „ „ „ 2	7 02	„

Összesen 1351 juh bejótásáért 33 02. frt.

329 db szarvasmarha bejótásáért így:		
100 szarvasmarha bejótásáért a 20 kr	20—	frt
100 „ „ „ „ 15	15—	„
139 „ „ „ „ 10	13 90	„

Összesen 329 szarvasmarha bejótásáért 48 90. frt.

A számlításnak ez a módja megfelel a rendelet azon intencziójának, hogy tömegeseb ojtások esetén a díjazás az állatállajdonosra nézve aránylag előnyöseb legyen, mert nyilvánvaló, hogy a fent kiszámított díj jóval alacsonyabb, mintha a juhek ojtásáért dbonkint 5 králval, szarvasmarhák ojtásáért dbonkint 20 králval számlítanék a díj. Dr. H. F.

(Felelet a 269. sz. kérdésre.)

Nem tartozik a ritkaságok közé, hogy erőteljes törzs, mely előrajt bocsátott, utána 4—5 nap múlva utórajt ereszt, de ez csak akkor következik be, ha az időjárás, akkor a mikor a raj már késő a kivonulásra, néhány napra alkalmatlanná válik a kirajzása és az utóraj a fiatal anyával együtt úgyozólván az előraj nyakánál elpusztul.

Különösen gyakori ezen eset, ha a raj befogásánál bizonyos rendelleneségek történnek, mint pl. ha sok méh nem fogatott be, mert azok mind az anyatörzshöz visszarepülnek; ilyenkor miután a rajt eresztett törzs népesebgen újból gyarapodott, utórajt 3—4 nap múlva ereszt.

Dudár.

Hely és mód sertésöl építésre. (Felelet a 270. számú kérdésre.) A kérdésből úgy látszik, hogy kérdéstevő világoasan látja, miszerint a sertésvész és az egyéb ragadozó járványos betegségtől való sikeres védekezés szempontjából határozatlan job a sertésöl — különösen intenzív tenyésztésű őrve — külön területen egy tölve építeni, hogy ott a állatokkal eselések és mások sertésével lehetőleg ne érintkezzenek, s úgy berendezni, hogy a vezetéköl folyton friss vízzel legyen ellátható és hogy a moscoviz abból el legyen vezethető.

Ha a kérdést mégis felteszi, talán onnan van, hogy tudni akarja, vajjon így völk vagy tudják-e jónak mások is?

Az előzőleg felhozott helyessége ellen állategészségtani szempontból nem emelkedhetik egyetlen hang sem, de már rentabilitási szempontból nem tudom nem volna-e épí indokolt a sertésölát ama nádas tó mellé helyezni, ha különben az terület a higiéniai kívánalmaknak éppúgy megfelel.

Csak sajnos lehet, hogy kérdéstevő esetében állatunk ezen nádas tóba tereltető hűsölni s fűrdeni, ellenköz esetben pedig mesterségesen készített fűrdőhelyeket rendeztetne be számunkra.

Hát ez, mint ő is igen jól fogja tudni, tetemesen drágítja a dolgot, s az állatokkal jobban kiforgatja természetese életfeltételi viszonyait. Kétséget, hogy némiájtlyeg vérsz a dolgot nem szabad hinnünk, hogy a természeteseb moscovis sűrűdől, melybe bejárva és az szomszód állat, egészséges és beteg sertés, higiéniailag jobb mint az a mesterséges tartózkodási és fűrdőhely, melynek egész minősége ami legjobb tudásunk szerint alakothat még arra, hogy az állatoknak hátrányára ne váljon.

Hát észlelhető, hogy némiájtlyeg szempont dönt ugyan, de valószínű, hogy ami az olecsóbb tartózkodási helyen megtörtél a réven, elvész a vámon s így — legalább én abban a meggyőződésben vagyok — és tapasztalás is emellett szól) hogy ha már tenyészítő állatainkat úgy is kivétkeztökéül tük régen természetese multukból, bátran részesíthetjük őket, hasznalokosított, nem természetese, de egészségtani ismereteinkből folyólag megfelelően mondható életfeltételekben, amint egy modern szempont alapján készített és berendezett sertés-tartózkodási hely is.

Köbányának mélyen elszomorító sorsát „memento mori”-nak tekinteni nem lehet; ez a hely bár modern berendezésű, látszólag sok dolgot nélkülöz, ami a mi háttérrel személt szomorú állapotok előré meg lehetett

josolni. Különb is nem teszünk, hanem hízlatán lévő — ahol országunk meg ez helyéről kellett hogy megfogjon még a sertes — pusztulásnak esirait úgy szólván karakterében hordta.

Hacsak nagyon nyomós financiaiis érvék, melyek a mérletet a tö melletti építéshez jávák döntik, benn nem forognak, én tehát a külön (és nem közös) helyen való építésnek vagy szószófia.

Hollingsworth lögréheily. (Felelet a 271. sz. kérdésre.) A Hollingsworth lögréheily, melyet már a 70-es évek végén megdöveltek gazdánk, fúkaszkáló, valamint aratás után a tartón is megbesúthetetlen eszköz. Kétféle kivitelben kapható, ugymint 27 és 36 foggal (súly körülbelül 160 kg., ára 85—100 ft.). A 36 fogal bíró Hollingsworth nagyobb sürűségű fűrész mellékes fűrész és rövid fű beszegetőlegényére alkalmas. Nagyon sürű fű vagy löherkaszkáló, vagy más nehezebb vastagszárú terményekben ajánlatosabb valamely rövidebb lögréheily használni. Ilyen a Clayton-Schutthelworth-féle, szintén köcsüeselléllt ellátott RH jegyű lögréheily (súly körülbelül 50 kg., ára 135 ft.). Thalmyer Viktor.

Valyu tartósa tétele. (Felelet a 272. sz. kérdésre.) Ha a kérdéses valyut meg akképpen, mint a dumat házások lagyfából való lakjukat szorokkal bevett kátrányjal új bemolajoz a azokivül kelsd oldalán cinkezett plémvel lehetőleg vízhatlanul kibagodolják, a valyú tartósságát nagyon emeljük.

Földes János,
m. k. főosztályos.

Négy vagy hat löörös gépszeplő cselezrűh— (Felelet a 273. sz. kérdésre.) Olyan gazdaságban, hol 240 hold gabona és 50 hold lucerna termesnek elécsélséről van szó évenként s azokivül télen 130 darab szarvasmarha számára kell takarmány előkészíteni, a névleg 4 löörös gépszeplőszelvet megfelelhet ugyan, de úgy a cséplés munka, mint a takarmányelőkészítés aránylag több időt vesz igénybe.

Cseplésnél csak 6 méterdmásra vesztük fel, 1440 méterdmás gabonát kell kimunkálni. A névleg 4 löörös gépszeplőszelvet által naponként 100 méterdmást kisépvel kell 15 munkanap, az esetleges akadályokra, gépállítás, öntés stb.—re legjobb esetben is 4 napot vége, összesen 19 munkanap.

Takarmánykészítésnél 130 darab szarvasmarha számára, ha zsekszakt vágnak, darálnak stb., jó munkagépekkel s elegendő munkással kell naponként legalább 3 órai munka kizárólag takarmányelőkészítésre.

A névleg 6 löörös gézég megfelelő cséplőszekrényvel e munkákat legalább egy harmad idovel hamarabb végzi el.

Tüzeltámasztásigében jelentékeny különbség nincs, aránylag az árban sem, épp úgy kenőanyagban sem, de erőben már igen, amennyiben a névleg 4 löörös gézég legfeljebb 8—10 tényleges lööröt tud kifejteni, míg a névleg 6 löörös gézég 12—16 lööröt fejt ki. Már pedig az mindig előnyösebb, ha marad felesleges erő, mint ha a gépet folyton teljes megterheléssel kell járítani.

„Rapid” darálógépek. (Felelet a 274. sz. kérdésre.) A „Rapid” daráló gépek a mai daráló gépek jobbját képezik azok úgy szerkeszték cselezrűsége, mint anyag jósága és kielégítő munkabírásuk következtében. Lehet vége egészen finom darát is előállítani s ha elegendő erős a hajtórés, a gép nagysága szerint óránk, a szerint, a minő terményt darálnak, 80—600 kg. dara nyerhető.

Löörös egyáltalán nem való semmiféle daráló sem, mert a ló a járgányban nem képes annyit erőt kifejteni, a mennyi erőt kell a daráló kellő hajtásához. A perczenkénti 500 fordulatot (munkaközben is) járgányjal kell lóval sem lehet hosszabb ideig fenntartani. Minden

daráló csak gőz vagy más motorikus erővel, petroliummotor stb. dolgozhat kielégően.

i. S. P.

Salétromszóró gép. (Felelet a 275. sz. kérdésre.) A salétromsók sorba való szórására a Dobry-féle közli szórógépet lehet használni, melyvel egyszerre 2 sorra lehet szórni. A gépről, újodásig lévő, végelesen meg korai lenne ítéletet mondani; egészen Thalmyer Viktor urnak a „Köztelek” 41. számában adott feleletére utalhatok. Szerkesztő egy-szeri ugyan a százaz sőt valószínűleg jól hinti, de kivétel, különösen anyag, jellegzi a cseh gyártmányú általánban felültes kidolgozás. Munkabírása naponként átlólag 15—2 hold. Ára Budapesten a Bacher és Melichár cégénél 45 ft.

Höröség és ürök írtása. (Felelet a 276. számú kérdésre.) A höröség és ürök írtása csakugyan ajánlatos a szőlőnégy, a mely harmály állami szénkénektraktórból beszereshető: a kérdéstörvön ur lakhelyét nem ismerve, nem mondhatom, hogy hozzá melyi raktár volna a legközelebbi. Legjobb lesz, ha vármegyében a kir. szőlőzeti és borászati felügyelőhöz fordul, a ki erre nézve a választ ezresem megadja.

A szénkének használata a következő: Az írtandó területen be a kútvéllel élebb minden lyukat s abba a lyukba, melyet betömés után néha már 1—2 órával későbbben az állatok kinyitotak, be kell azután önteni 20—25 gramm szénkéneket s a lyukat azonnal ismét betömni. A betömésre legjobb egy kevésbé hajtott hidrogén, melynek legyik vége tövesse alakra van. Hogy az írtás azért szükséges, mert csak úgy öntve a szénkéneket az a cső garatának eléjén maradna, míg a csővel az jóval mélyebbre vezethető annyira, a mennyire csak a cső beilleszethető a lyukba: a cső tölésére vége azért szükséges, hogy az amugy is drága szénkének (méterdmásaja 15 ft. hozzá a szállítási költség) ne pazaroljuk.

Hogyan való kaszással okozott kár nagyságától és az írtandó állatok számától függ. A szénkének kapható 25 kg. kamnában is, de nem minden raktárba. Vellay.

Hajtópénz emberek által okozott kár esetén. (Felelet a 277. sz. kérdésre.) Hajtópénz emberek által okozott kár esetén nem követelhető, már csak azért sem, mert behajtani nem emberek, hanem marhákat szokás. Igébenben való kaszással okozott kár felbecsülendő, becslés nélkül kérdjiet ez esetben követelni nem lehet.

Arzéi kúthól kiömlő víz apasztása. (Felelet a 278. sz. kérdésre.) Az arzéi kúthól kiömlő vízmennyiséget csakis a kiömlő nyelv magasabba való helyezésevel lehet és szabad apasztani. Az elméletet igazoló tapasztalati tények u. i. a bizonyították, hogy minél távolabb van a kiömlési nyíl a földben vízmennyiség nulla-pontjától, annál nagyobb a kiömlő víz mennyisége. Így pl. a szeged-marsórti arzéi kút a felszínen kifolyatva 831,000 liter vizet adott 24 óránkint; 0,50 m.-nyire a felszíneltől kifolyatva 820,000 liter; 2,90 m. magasságban 604,000 liter; 6,90 m.-nyire 347,000 liter; 11,10 m.-nyire 70,000 liter. A kifolyási nyíl közlebbi lejebíthetősége az előbbi vízmennyiség ismét meglehetősen kapni. A vízmennyiség apasztására más módszer, természet föl. elzárható csapot nem tanácsos alkalmazni azért, mert a kút könnyen eldugulhat. Magában a foryulokban u. i. mindig van lebegő homok, mely azon este, ha a víznek a csőben való mozgását megakadályozzuk; a vizet stagnálni kénytelenül, a fondára lerakódik, s könnyen eldugulhat. De stagnálás esetében annyi gáz is gyűlhet össze, hogy feszítő erejével néha a kútat tönkre teszi. A víz tehát csak folyton továbbra is szabadon, de magasabban legyen.

Dr. H. Hy.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Körelen tagjainkhoz. — Abraktakarmányküldemények kedvezményre szállítása. — 1897. május havában felvett állapítványi kamatok és övédiak nyugtázása. — A Berceki-émlék. — 797	Oldal
Felvárandások közhatalos szövetege. Szeged vármegyében. — 798	798
Zsigmond. — 802	802
Tárca. Marhakereskedésnek szabályozása 1905-ben. — 798	798
Névenyterelés. — 800	800
Ózsi borsár, mint tartófelügyelő. Összevadás Gyógy. — 799	799
Rovid jegyzetek a közvényterelés köröb. Cs. L. — 799	799
Állattenyésztés. — 800	800
Szűtési kalamás kasszák. Mezőgazd. Könyv. — 800	800
Állati hullakut szállítása. — 801	801
Gazdasági jog. — 801	801
Föld éjén és csapadékvíz. — 801	801
Leveléskönyv. — 803	803
Vegyesek. — 805	805
Kereskedelmi, földsz. — Vétőmagok. — Mátátrágyák. — Szeszűzlet. — A központi városkörnyégre és nagyban (en gros) adott élelmiszeri cikkek áráról. — Állatvadász. — Budapesti gazdasági és tervszénkeresés. — Budapesti vágyomárvásár. — Budapesti lovasár. — Közbányai tervszénváros. — Budapesti szőlőművelés. — Ingatlanok árverése (3000 ft. beszerzésen felül). — 808	808

Klárvezető. A földművelésügyi m. kir. miniszter Kézessé levélben a következőkben írtatva: 1906. márciusi közlőletantól a következőkben és az szolgálati tételő a földművelésügyihoz osztotta be. Meghívások. A földművelésügyi m. kir. miniszter általános gazdasági tudósítói listáról a következők bízta meg: Vissny Kornél karvai lakos, Esztergom vármegyé parányi járársra nézve; Óródi Sándor bíró lakos, Szabolcs vármegyé dadai járársra nézve; Szefer Ferenc kolozs-bocsi lakos, Kolozs vármegyé kolozsvári járársra nézve; Csécs Béni kézműves-lakos, Pest vármegyé vármegyé kiseresze helyi járársra nézve; Hozer Jenő nyarvaszei lakos, Zemplén vármegyé varánói járársra nézve.

Az ÖMGÉ. igazgató-választmányának ugys mint a gazdasági egyesülések országos szövetsége végrehajtó-bizottságának mult hó 29-én tartott üléséről a tudósítást — amely terjedelmét miatt — némi késedelemmel a „Köztelek” jövő számában hozzuk.

Prítin káznkövellenes szerrel, melyet már sok helyen a legjobb eredménnyel alkalmaztak, a Ganz-féle gyár vasöntőjének udvarán (Buda, Ganz-utca) június hó 5-én d. u. 4 órákor fog egy kazán felbontatni, a mely 3 hónapon keresztül ezen szerrel kezeltelt. A felbontásnál, mely szakértők jelenlétében történik, az érdeklődők is szívesen láttatnak.

Közös agrárprogram. Megírut már, hogy a bécsi cs. kir. gazdasági társaság e hó 24-én tartott ülésen megállapította az osztrák agrárprogramot s egyuttal a Magyarországgal kötendő, vám-és kereskedelmi szerződés tekintetében is kifejtette nézetét. Részkörül örvendevettük tudomásul az osztrák programmhelyek, hogy ez ugyanazon sarkalatos elveken nyugszik, a melyeken a miénk is hogy tehát a két államfél mezőgazdái felismerték azokat a közös érdekeket, a melyeknek érvényesítésért a vám-és kereskedelmi szerződésnek megkötésénél kivételre, egyesült erővel kell harcolnunk. A mezőgazdasági érdekek közönségének helyes felismerése tekintetében sem az egyik, sem a másik államfél mezőgazdáiak illetékes tényezői között

felértés nincsen. Jellemző ezzel szemben, hogy a merkantilisták szövetség, élükön a „Pester Lloyd”-dal mely vehemens igyekezetet fejtnek ki az osztrák agrárprogram és egyszerűsödés azon törekvés indiszkréditálása czéljából, hogy az osztrák és magyar gazdák egyesült erővel való szervezkedésének a kapitalizmus ellen létjogosultsága nincs, mert hisz eltekintve a kapitalizmus áldásától, a két fél érdekazonosságának legtermészetesebb feltétele is hiányozna. Nem csodálkozunk, hogy az az organum, amely az osztrák szabadelvű romlásán kesereg a nagy töké érdekének oly készséges védelmezője, aggodó szemmel nézi, mikor a két államfél mezőgazdálkodás egyesült erővel szándékoznak felvenni a hadat az ő féltekenyen részről táboráról. Az osztrák agráriusok ösztönölt ivag *Simsich* Alfred rekedta kelté értékre a „P. H.” agyálait egy derék közleményben, amelyvel teljesen egyetértünk, különösen arra a passzusára vonatkozólag, hogy az osztrák a magyar agráriusoknak együttesen kell felvenni a harcot, ha azonos gazdasági érdekeiket sikeresen akarják megvédelmezni a kigyelezes mivelténél. Olyan naiv hangulatlétsékeknek, melyeknek az a czélja, hogy az osztrák és a magyar mezőgazdák között a közös érintkezési pontok megtalálását s a közös érdekek megvédelmezését lehetetlenné tegyék, nem ülünk fel és nem ismerjük el, hogy ezek a hangulatcsinálók a magyar mezőgazdák törekvéseinek, czéljainak hivatott képviselői és kifejezői volnának.

Állattenyésztünk veszedelme. Unos-ontig alkalmunk van hallani azokat a jó tanácsokat, hogy térjen át a gazda az intenzív gazdálkodásra, fokozza az állattenyésztést me megallajta a boldogulós forrását és nem lesz többé arra utalva, hogy állami intézkedésektől várja sorának javulását. Kiváncsiak vagyunk, mit szólnak ezek a tanácsozatók, ha figyelemmel kísérik az utolsó hetekben a bécsi marhavásár tudósításait. Hasonlítanak ezek a tudósítások vesztett ütökzetéről szóló jelentésekhez s a gazdának alig lehetett keserű olvasmánya, mint ilyen forma vásári jelentések: „Arhatyas 1 frt; az irányzat annyira lanya, hogy az eladók alu nélkül adják állataikat; pár száz darab így is eladatlan maradt stb.” Már pedig az egész május folyamán ilyen tudósításokat olvastunk, s ha felgondoljuk, hogy e hó alatt mintegy 180 ezer darab marhát hajtottunk fel a piacra, úgy egy előttünk áll, hogy azok az egymás után következők, 1 frtos árások melyek örüsi kárt jelentenek a magyar állattenyésztő gazdákná helyre. Az utolsó héten valamt javult ugyan a helyzet, de még mindig kétségbeesés s nem volna csoda, ha a próbára tett gazda minden reményét elvesztene arra nézve, hogy még jobb idő is ér. Nem elégünk meg azzal, hogy e hátközvetmény okán az irányzat 304.450 ezer drb volt. Errel szemben a folyó év ugyanazon helyre első havában behozhatunk 47.490 drb, kivitelünk pedig 213.424 drb tot ki. Tehát behozatunk *35,539 árival* emelkedett, ellenben kivitelünk *91,299 árival* csökkent. Ez

csak eléggé megmagyarázza a lanya keresletet. Ennek a statisztikai mozzanatnak oki ismét az az öngyilkos politika, hogy míg mi Kélet felől kaput nyitunk az állatoknak, addig Nyugat sorompót zár, mi állatunk előtt. Szerbiából a F. év első négy havában több mint 38 ezer drb sertés jött be hozzánk, tavaly sem. Németország állategészségügyi konvencziókat ismétlődő fortélyával egészen illuzóziós teszi, egész természetes, hogy ide irányuló állatkivitelünk szomorúan hanyatlak. Ez évi áprilisi Németországgal szemben 1200 drb. Ausztráliával szemben körülbelül 3800 drb. Az állatunk elcsúszni és elcsúszni a kártevő Francziországi juhkivitelünk 81,704-ról négy hó alatt 37,581 drb esett. Ennek is meg van a maga oka, mert tudjuk, hogy a francia kormány az ausztria-magyarországi juhkivitel szigorúan megrendszabályozta a lezárását kényszerrel, s ez ellen kormánynk fellépése sem sikerült. Részünkről egyenesen azt az agrárpolitikát tesszük felelőssé azokat a következményekért, a mely állategészségügyi egyezményeink megkötésekor érvényesült. A mai kormányzat természetes nagyobbbrészt befejezett ténylek után állt. Elismerjük, hogy azt a szentesített irányzatot, a melyt a magyar mezőgazdaság érdekeivel szemben való rög volt, az egész jól jellemez, egyszerre meg nem változtatni. Reméljük azonban, hogy most, a szomorú példa nyomán minden kezében lévő eszközt felhasznál arra, hogy állattenyésztésünk a külfölddel szemben védelmébe vegye s addig is, míg ezeket változtatni lehet, legalább megelői állategészségügyi egyezményeket kötünk a tartási köztársaságokkal. Mert örüsi vesztéseinket adtuk biztossá, hogy a sablonosság vált jó tanácsok a magyar gazdáknak nem segítettek, ellenben rossz szerződések a tönk széle elé állítottak.

Szövetkezeti tanulmányt. E hó 8–12 napjain Berlinben a Német birodalom vidéki szövetkezetekinek központi nagygyűlést tart, melynek előzetes tárgyalásai a foglalkozás és tevékenis szövetkezetek továbbfejlesztése és az értékesítés módja lesz a megvitatás tárgya. Egyszermsind a gabonatárház-szövetkezetek továbbfejlesztéséről is lesz szó, melyekre a német birodalmi kormány 3 millió márkát adományozott, s melynek érdekében a szövetség 2 millió márkát hitelt akar kérni a sílások felállítására végett. Az értekezlet a német gazdáknak kívül számos külföldit is meghívta. Tőlünk *Károlyi Sándor* gróf valóságos belső titkos tanácsosa, a Magyar Gazdaszövetség elnöke, *Bernát István* a szövetség titkára, *Forster Géza* az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója és *Rubincsek Gyula* az OMEG. titkára is jelennek. Berlinben, hogy a szövetkezetek szervezeteit és továbbfejlesztésének módját tanulmányozzuk.

Osztrák törvény a kartelek ellen. Az osztrák kormány a parlament elé terjesztett végre a kartelekéről szóló törvényjavaslatot, a mely lényegében abban áll, hogy a kormány esztéri-csevegés fellegyeltet fog gyakorolni mind az osztrák fölött, a melyek karteleknek adóknak alávetett árúka vonatkozás s megakadályozza az olyan kartelek létrejöttét, a melyek a közérdeket veszélyeztetik. Ellenben a törvényes intézkedés olyan kartelekre, a melyek adó alá nem árúka kötetnek, nem terjed ki. Kifejezték már többször, hogy a kartelek esztéri-csevegés fellegyeltet az övéknél nem, mint a minő veszedelmes eszközök a zsarolásnak, ha az nem övével, hanem a nyerszedés czéljait szolgálja. Ugyanezen elvi szempont jut kifejezésre az osztrák törvényjavaslatban is, azfelől, hogy az olyan kartelekkel, a melyek nem megadottat árúkkal manóviroznak, a melyek tehát a közérdeket veszélyeztetik, egyrészt nem törődik. Ha eltekintünk a fölött a kis epozimsz fölött, úgy a törvényjavaslat kivételése iránt éppen az kelti fel a bizalmat, hogy az állam ugyanakkor, a mikor a közérdeket védi, védel-

mezi a saját finanziaális érdekeit is, tehát az ellenrész szerepében hivatott ténylezőköt áll ellentünk. Ez persze még mindig csak elv és a dolgot gyakorlati megoldása esetleg nem válhat ennek az elvnek diadalra. Mert mint minden törvénynek, így ennek fölöttök is az elsőrendű gyakorlati lépés az alkalmazás, a mely a ténylegtől függ, világossában szöve, azok a törvény alkalmazásánál kell szigorral foglalkozni eljáráni. Ez irányban azonban korai és felesleges volna fejtegetéseket becsoztítani mindaddig, míg a most felbeszakadt parlamenti tárgyalások folytatásakor a részletes vita alkalomát kivételesen ajkajázós szövevény az iránt, hogy az különben helyes alkalmazási megvalósításában mennyire igérkezik célzervezőnek. Az osztrák agráriusok egyelőre megelőgeddéllel fogadják azt a ténylet, hogy ez a várvá várt törvény javaslat be nyújtott, amely elől a mi kormányzatunk megannyiszor hallott sürgétessen s passzának dacára oly gondosan elzárkóz.

Az amerikai hársuk verseny. Németországnak az amerikai hársuk bevitelére, melyet az amerikai termelők az utóbbi időben forsziroznak, erősen növekedik. A németeknek két év előtt hozott rendszabályja, melyvel az amerikai behozhatl eltiltotta, tudvaleg Cleveland akkori elnököt represszációkra bírta s a német bevitelre az u. n. tonnálelték szabta ki. Ujman azonban újra erőfeszítéseket tesznek az amerikai szállítók a hús áru behozatalára. Ez év első negyedében ennek következtében eddig ismeretlen magasságra emelkedett a husebihozatal a német piacunkra. Behozhat 10,089,000 fontot a tavalyi 5,787,000 fonttal szemben. Az amerikai szállona az első negyedben 4,731,000 font volt. Az amerikai zsírbehozatal 1893-ban 23 millió, 1894-ben 24 millió font volt, s 1895-ben 40,5 millió emelkedett. A német gazdák e kirtartatlan konkurrenzia ellen szemben a legelső differenciációs tarifákat követik annak is inkább, mert a szükségletet a belföldi termeléssel is képesek fedezni.

Állattilalmi tilalom. A szarvasmarhának Németországba való bevitelre, a ragadós tüdőböl esetleges behurcolásának veszélye miatt ez létszórti. Magyarország fölöttök törvényjavaslatgáshál títos: *Áru, Nyitra és Pozsony vármegyékből.* Megjegyzendő, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak egy közösbén is ragadós tüdőböl megállapított vagy uralkodik, a miről a szakértők a nekik tehetnek megkötülőt. „Földmivelési Értesítő”-höl mindig hitelles tájékoztató mérhetnek, szarvasmarhák Németországba szállítani feltétlenül tilos, tekintet nélkül arra, hogy az illelő törvényhatóság nevé s német kormány által időkent közzétett kimutatása feltevélet-e.

Marharakodó állomások engedélyezése. A földmivelési miniszter a magyar kir. államvasutak által elől debreczen—füzes-abonyh-é. vasut vonalán, Hajdu vármegye területén fekvő Nagr-Major állomást kizárólag Rosinger Lajos német nagymajori lakos által szállított marhák s a Budapesti helyi érdekű vasutak vonalán Pest-Pilis-Sót-Kis-Kun vármegye területén fekvő Pomáz állomást marharakodó állomással engedélyezte.

A bordeauxi kerekék hibája. Az idei esős időjárás alatt többen észrevették a bordeauxi kerekékek azt a hibáját, hogy az eső a leveleztető a rézgátlót s a muszkatellát a kerekék felületéről elmozdít, azok a rézgátlót vízzel le és meszt halajka hátra. Egészen szembetűnő ez a sajnálatos dolog és bárki megfigyelté, hogy a permező amirek megvétel, eső kökes szinle átszék, de ha alaposan megmossa az eső, kiférdekel a bordeauxi kerekék csoppei világos jelűt annak, hogy az az anyag, amit a leveleztető eső után vissza a kerekék felületére rápermetezünk. A vizszamó anyag már csak kevés rest és sok meszt tartalmaz, azért a szin olyan fehérsé válik, mint tényletben azt gyűlétek meg, hogy a kerekékkel porból készült szin azonnal való permező, vagy a kerekékkel porból készült szin azonnal való permező, vagy a kerekékkel készült álműszia az az előnyt nyújtja, hogy itt a

Az első sorvetőgépet Magyarországnban

KÜHNE E.

legrégibb gazdasági gégyára készítő
MOSONBAN.

A jelen évadra ajánlja mivel eszközt, lokpáti, tüdőgömböket, répagyomlókát.

Ujl „COLUMBIA“ cultivator!

D. M. Osborne és Társa híresváltásait,

arató és kévekötoégépet.

A szombathelyi versenyen az első díjjal kitüntetve.
Hollingsworth, McCreka és Kedvező szeszaregyleket, szénfor-
gatókat legjobb kivitelben.
Készítőkük, 2-4 lóerős járgány készítőek, rcsák, kocsikhoz, csirk-
cseszek, Hungaria és Moson Drill sorvetőgépek stb.

FŐRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-kört 57/a.

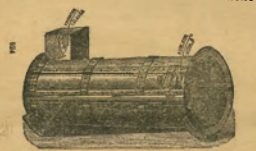

HIRDETMÉNY.

Fejérmegyében lánvára közeg határában a pesti ev. ref. főiskola tulajdonát képező 1200 □-aléval 318 hold 135 □-alét kitévo közföldök, kaszáló és legelőből álló birtok épületekkel együtt 1898. évi szeptember hó 29-ak kezdve továbbá 12 évre 1910. évi szeptember hó 29-ig irásbeli és szóbeli ajánlat tárgyalás után haszonbérbe adatik. A haszonbérleti szerződési feltételek 1897. évi június hó 12-ik napján *Stenkl Lajos* ügyvédkirúrti vagyonekezől iródlájában (Budapesten, IX. ker., Lónyay-utca 11. sz. I. emelet, 11. ajtó) délelőntöknek 9-12 óráig megtekinthetők. A zárt irásbeli ajánlatok ugyancsak átadandók be június 18-á 12 óráig. A nyitandó benndot, vagy postán a fent jelzett időn túl beérkezett ajánlatok figyelembe nem vételnek. Szóbeli ajánlat tárgyalásra határidő 1897. évi június hó 21. napjának 8. és 11 óráig a budapesti ev. ref. főgymnázium kistermében (Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 4. sz. II. emelet) kitették a mindenekelőtt a szóbeli ajánlatok vételének jegyzőkönyvére s csak ezek megerősítése után fog az irásba foglalt zárt ajánlatok felbontásra eszközölni. Az ajánlatok elvételére vagy visszaszolgáltatására, esetleg újabb tárgyalás tartására tekintendően a dumanelvölt ev. ref. egyházkerület nagyméltósága és méltósága elnöksége dönt.

GRAEPEL HUGÓ

szabadalm. löhere-tokaszoló készületek

minden eszközögyépes alkalmazható, 25 százalakkal meg-
gírt munkakészítés, mint bármely más kétfélekül.
Legkitémőbb szerkezet legelőszó árban
**GRAEPEL HUGÓ gégyáronál Budapesten,
V., Külső Váci-ut 46. sz.**

Szabadalmazott
tíz évig is eltartó
kévekötoelek
4 1/2 m/m vastag, 150 cm
hosszú egy próba posta-
csomag 200 darabért 100 kr
1000 darab 7 fúrtíri Ugranyú
portiökötoelek

6 m/m vastag, 200 cm,
hosszú, egy posta csomag
100 darab 1 fúrtíri 80 kr. 1000
darab 15 fúrtíri szálít
utánvét mellett; ugyanc-
sint más gazdasági kéve-
mékét ajánl legkitém-
sabb árakon
Bellán Mátyás,
Bács-Csé. 3033

A „Miskolczi hitelintézet“ áru és terményraktárában az az ídel
V-ik ÉVI GYAPJU VÁSÁR
beraktározással egybekötve
1897. évi június hó 16-ik napján tartatik.
Részletes felvilágosítással szivesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság
igazgatósága.

(Utányomtat n m díjaztaték.)

3710

Fairbanks mérlegek

a legkitélesebb mérlegszerkezetek.

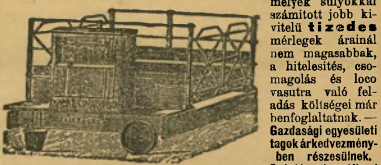
A szabadalmazott Fairbanks-mérlegok százados
rendszerűek, tolosági fémmérőkaral bírnak s a hidra tett
terhet minden ponton egyenlően mérlekelik.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-
nél fogva ugyazánban, mint a külföldön a legelső díjat
nyert: legkitémőbb mérlegok.

Gazdasági, szekér-, marha-, szak-,

és raktári mérlegelneket

ezélszerű és az énlnek megfelelő szerkezetükkel fogva köl-
nösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak
részére a legmelegebben ajánlatjuk. A jutányos árakban,
melyek sulyokkal számított jobb ki-
vitelű tizedes
mérlegok áránál
nem magyarázhatók,
a hitelöltés, cse-
mogolás és loco
vasútra való felad-
ás költségei már
benfoglalattanak. —
Gazdasági egyesületi
tagok árkedvezmény-
ben részesülnek.
Gyártásunk állami

felügyelet alatt áll. Megrendelések közvetlen központi iródlak-
hoz, Andrássy-ut 12. címzendők. Árjegyzékkel, felvilágosi-
tással szintén központi iródlak szolgál. 6006

**FAIRBANKS MÉRLEG ÉS GÉGYÁR részvény-társaság,
BUDAPEST, Andrássy-ut 14. Gyár: Külső-Váci-ut 156.**

Hirdetmény.

Délnémet—osztr.—magy. vasúti kótelek.

Évesre szólították az 1896. szeptember hó 1-étől érvényes kótelek díjzáróában az első
osztályú kótelek.
1897. évi június hó 1-étől a fent említett díjzáróban az I. osztályú kótelek, melyek az új
kótelek felvételét és a fűdészetben kiegészítést tartalmazza.
A fent feltölt a részvesvankal tárgy kapható.
Budapest, a 119. székely hó 2-ik.

A magy. kir. államsvntak igazgatósága,
a kótelek osztályának titkára.

PICHLER KATONALÉFŐÁLLATORVOS ÁLLATGYÓGYSZEREI.

Vorarlbergi orrhurut-por megakadályozza a gyógyulást az orrhurut,
foggyorvadászt, egyszerű kátszertűt, fe-
gekkel minden gég és nyirokhatárámat. 1 doboz 50 krajczár.
Kólika és felfúvódás elleni balzsam az egyszerűen ellen-
gyorsan és hatékonyan 1 kis palackozékál 1 fúrtíri 20 kr.
Olvasztó szappan, szublimáltó kálik és külső háj ellen, méhölöz-
betegségi állatorvosok és kótelekgyomlók, 1 doboz
1 fúrtíri 20 kr.

Amerikai farmer-fluid 1 üvegesedől 1 fúrtíri 20 kr.
Seb-balzsam 1 üvegesedől
1 fúrtíri 20 kr.

Nagynál etetés Ludvig Ertl vegyész és drogistánál Dorabirn
Vorarlberg Oesterreich.
Raktár: BUDAPESTEN, Török József gyógyszertárában,
VI., Király-utca 12. szám.

! ? Miért veszekedik a Carbolineum a Carbolineummal ? !

!!! Folyósított kátrány hulladékért !!!

Egy próba a szabadalmazott

EXSICCATOR-ral

célegéses.

3709

■ Nincs többé fagomba és nedvesség. ■
Íróda: WIEN, IV., Hauptstrasse. 36. Leírások ingyen.

1897. évi 27222. számbez.

Bérleti hirdetmény.

Az egyetem alap. uradalom tulajdonához tartozó Tolnavármegyében fekvő, Dunaföldvár községtől 15.2, Paks községtől 15.2, a budapest-pécsi m. kir. államvasút czezei, vajtai és nagydorogi állomásától 14.9, 13.8 és illetőleg 17.3 kilométer távolságra eső és közgazdaságilag Német-Keér községhez csatolt, két külön tagban fekvő

553¹⁵⁵⁸/₁₆₀₀ katastrális hold kiterjedésű

mivelti ágaira nézve a bérleti feltételekben részletezett nemetekérei urad. földbírtok a rajta levő gazdasági épületekkel együtt az alulírott ministerium IX. ügyosztályában,

f. 1897. évi július hó 15-én

tartandó zárt ajánlatu verseny útján 1898. évi október hó 1-től kezdődő

25 évre haszonbér be fog adatni.

Az 1000 frt bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt s 50 kros bélyegvel ellátott írásbeli ajánlatot a fent kitett nap délelőtti 10 órájáig a ministeriumi segédhivatali igazgatóságánál nyújtandók be.

A részletes haszonbéri és versenytárgyalási feltételek a ministeriumi segédhivatali igazgatóságánál a közalap. gazdasági felügyelőségénél „Szegzárdon” tekinthetők meg.

Budapest, 1897. évi május hó 6-án.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministertől.

3601

OLCSÓ BOR aratási idényre!

onzkorral erjesztett igen jó színű
petiotizált bor,
150 hektoliter

fehérbor hektója 11, vörösbör hektója 15 frtért loco
pince eladó

BAROSS KÁROLY pinczejében

PILIS-SZÁNTÓ (Pestmegye).

Uradalomnak figyelmébe ajánlván!!

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:

A sertés javítása és hizlalása

— gazdák és hizlálók használatára. —

Írta K. Krájczy István.
Ára portómentesen küldésül 1 forint 10 krajczár.

Gazdáknak különös figyelmébe!

A behordási és eszéplési idényre adok vízmentes takarópony-
vát kölesönbérletre és pedig oly jutányos feltételek mellett, hogy a saját
ponyvak megvételére ezután egészen fölösleges. Előjegyzések már most előadhatók.
— Ugyangy ul, egy- és többre is használt gazdasági eszközök, ugyisint új
és használt ponyvák, fehér, fekete vagy sárgák, csodálatos olcsó áron kap-
hatók. — **Répeponyvak** rézgyűrűkkel 3 frt 20 és 4 frt 50 kért

NAGEL ADOLF-nál

Budapest, Arany János-utca 10. szám.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVTITELTAN

alapján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVTITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	ny. mnt.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.
1. „Előjegyzési könyv	1 2	14. Pénztári főkönyv kiadási kimutatás	1 0	28. „Mérés	1 0	1 0
2. „Napszámber és szakmánybér ki- mutatása	1 0	15. „Kül- és belv	1 0	29. „Próbacímzési jegyzék	1 0	1 0
3. „Lezárolási könyv	1 3	16. „Tételeltár, kül- és belv	1 0	30. „Vetési és aratási jegyzék	1 0	1 0
4. „Szegődmény-táblázat, kül- és belv	1 0	17. „Léti napló	1 3	31. „Termés-kiutasítás	1 0	1 0
5. „Szemegabona kimutatás, kül- és belv	1 0	18. „Rieven ledár, kül- és belv	1 0	32. „Ellési jegyzék (csőkö és borjú)	1 0	1 0
6. „Csepjelen gabona	1 0	19. „Szegődmény-levél	1 1	33. „Ellési jegyzék (bárány és malacz)	1 0	1 0
7. „Napszámber jegyzék	1 4	20. „Ló- és szarvasmarha-kimutatás	1 0	34. „Birtalmi jegyzék	1 0	1 0
8. „Tételeltári jegyzék, kül- és belv	1 5	21. „Juh- és sertés-kimutatás	1 0	35. „Fogási napló	1 0	1 0
9. „Pénztári napló, kül- és belv	1 0	22. „Külföldi tárgyak kimutatása	1 0	36. „Gazdasági napló	1 0	1 0
10. „Pénztári főkönyv, bevételi kimu- tatás, bel- és külv	1 0	23. „Fogyasztási anyag	1 0	37. „Vetési jegyzék	1 0	1 0
11. „Követelések jegyzéke, bel- és külv	1 0	24. „Tüzeltő anyag	1 0	38. „Tételeltáratás kül- és belv	1 0	1 0
12. „Gép- és eszközleltár	1 0	25. „Szarvasmarha	1 0	39. „Takarmányozási előírnyzat	1 0	1 0
13. „Építkeleltár, kül- és belv	1 0	26. „Állati termények	1 0	40. „Vetési előírnyzat	1 0	1 0
		27. „Póttakarmány	1 0	41. „Takarmányozási jegyzék	1 0	1 0
				42. „Takarmányozási jegyzék	1 0	1 0

állandóan raktárt tartunk.

Összeállította: SUSCHKA RIKÁRD

a magyarvári gazd. akadémiáé gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintatívek** az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek” előfizetőinek
: frt 20 kr. előleges bekielűdése mellett portómentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Arjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK” kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

Gőzeket, Gőz-utihengereket

Gőz-utimozdonyokat

a legökölteosebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Teljes 32-50.

Budapest—Kelenföld, a vasúttállomással szemben,

hol is épített új telepükön gézöke szerkezetéről árlatolt rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalék-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (Központi) pályaudvarról és a déli vasúton Budoról könnyen elérhető.

EGERESI MÜTRÁGYA-GYÁR

KRAMER J.

Ajtálja különösen száraz és könnyen száradó mütrágyát, nevezetesen Német Górnólélet, Trágyagyártó üjt. a legújabbakban árakban. Fővilágosításokkal, árszámbával és ismerető füzetekkel kőszéggel szolgál a központi iroda:
BUDAPEST, V. kerület, Dorottya-utca 9-ik szám.

Elsőrendű manila kévekötfonalat

bármily szerkezetű aratógéphez

43 forintért szállít a

Szegedi kenderfonógyár részv. társaság
SZEGEDEN.

Ugyanitt *gazdasági kötélláru* a legjobban és „olcsóbban” isz-
rethetők be. 3641

Friedlaender szabadalmazott szalmakazalozója

(Elevator)

1000 drb.

2¹/₂—12 lőerejű gőz-
cséplő készülékekhez
a mezőny megter-
helése nélkül alkal-
mazható.

Megtakarít a gőz-
cséplésnél 6—8 em-
bert naponta.

már üzemben.

Szállítja teljes
kezeség és
olcsó árak mellett.

FRIEDLAENDER JÓZSEF
mezőgazdasági gépgyára

BUDAPEST, VIII. Külső Kerepesi-út I.

a központi pályaudvar mellett.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve.

12 lőerejű locomobil RUSTON, PROCTOR-féle mindkettő legjobb
8 „ „ GARETT-féle állapotban kapható

SEBES és BECKNÉL

Ruston, Proctor & Co. Limited vezérképviseletősége

BUDAPEST,

VI., Nagymező-utca 49. szám.

Mindenemű gép- es
muskai javításokat
készítenek és gazda-
sági eszközök raktáron
tartanak.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, Külső váci-ut 1443. sz.

Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:

az összes **mezőgazdasági iparágak** számára szükséges
gépek. Nevezetesen:

**Czukorgyárak,
Sörgyárak,
Malátagyárak,
Szeszgyárak**

teljes berendezése és átalakítása.

**Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyárak és szesz-
főzdék terén.**

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági
czukorgyárat létesített.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

Mezőgazdasági czeólokra mint hajtóerő kiváló gyárt-
mánya a

Hoffmeister-gőzmotor

a legjobb, legolcsóbb és legbizto-
sabb gőzgép. — Helyettesít minden
gőzgépet és locomobilt. Cséplésre és
minden egyéb gazdasági gép hajtá-
sára a legalkalmasabb. — Fűthető
szénnel, fával, cserrel és minden
egyéb hulladékkal. Minden nagyság-
ban, 1/2 lőerőtől kezdve egész 30
lőerőig gyártjuk.

Gróf NÁDASY FERENCZ

lepsyényi (Veszprémm.) ménese felosztatván,

az alanti lovak 1897. június hó 16-án délelőtt 11 órakor a vasuti állomás melletti főmajorban reserv ár fentartása nélkül

nyilvánosan elárvereztetnek.

Az alkalmazott ménék származása:

OSSIAN, importált Norman mén.

FUTÓ, angol félvér Anglo-Austrien után.

SORENTO, angol telivér, apja Destournel,
anyja Songstress.

DON, angol telivér, apja Purple, anyja Donna.

PLONPLON, importált Percheron.

Folyó sz.	NÉV	Apja	Anya	Fedezte	Születési idő			Neme	Színe	Jegyzet
		n e v e			év	hó	nap			
1	Certosa	Palmerston	Charantane	Don	.	.	.	kancza	sötét pej	angol telivér
2	Certosa csikaja	Futó	Certosa	.	1897	Május	2	kancza	pej	angol félvér
3	Lila	Futó	Luczi	Don	1890	.	.	kancza	m. pej	angol félvér
4	Lila csikaja	Don	Lila	.	1897	Május	1	kancza	sárga	angol félvér
5	Felleg	Sorento	Fergeteg	Don	1891	.	.	kancza	világos pej	angol félvér
6	Felleg csikaja	Don	Felleg	.	1897	Május	8	mén	világos pej	angol félvér
7	Elsbeth	Ossian	Ella	Futó	1897	.	.	kancza	sárga	angol félvér
8	Elsbeth csikaja	Futó	Elsbeth	.	1897	Január	18	mén	sárga csillagos	angol félvér
9	Luczi	Allami mén	Csinos	Futó	1897	.	.	kancza	sárga	angol félvér
10	Luczi csikaja	Futó	Luczi	.	1897	Április	11	kancza	sárga csillagos	angol félvér
11	Teresi	Plonplón	Terka	Futó	1897	.	.	kancza	pej csillagos	muraközi
12	Teresi csikaja	Futó	Teresi	.	1897	Márczius	7	mén	pej	
13	Erény	Ossian	Elsbeth	Futó	1897	.	.	kancza	fekete	angol félvér
14	Erény csikaja	Futó	Erény	.	1897	Február	25	mén	sárga hóka	angol félvér
15	Tüzes	Ossian	Tempo	Futó	1897	.	.	kancza	pej, hóka, kesely	angol félvér
16	Tüzes csikaja	Futó	Tüzes	.	1897	Február	5	mén	pej	angol félvér
17	Villám	ismeretlen		Futó	.	.	.	kancza	sötét pj, allaga	
18	Villám csikaja	Futó	Villám	.	1897	Márczius	20	kancza	sárga	
19	Csángó	Ossian	Csinos	Futó	1897	.	.	kancza	sötét pej	angol félvér
20	Helka	Ossian	Hegyí	Futó	1898	.	.	kancza	fakó	angol félvér

Folyó sz.	NÉV	Apja	Anyja	Fedezte	Születési idő			Neme	Színe	Jogyzet
					év	hó	nap			
21	Lepke	Futó	Luezi	Don	1892	Május	1	kaneza	s. pej	angol félvér
22	Lepke csikaja	Don	Lepke		1897	Márczius	24	mén	v. sárga	angol félvér
23	Tempó	Futó	Tempó	Don	1893	Január	31	kaneza	tarka	angol félvér
24	Tempó csikaja	Don	Tempó		1897					
25	Ella	Futó	Ella	Don	1893	Márczius	22	kaneza	sárga	angol félvér
26	Ella csikaja	Don	Ella		1897					angol félvér
27	Luezi	Sorento	Luezi	Futó	1893			kaneza	s. pej	angol félvér
28	Elsbeth	Futó	Elsbeth		1893	Január	27	kaneza	s. pej	angol félvér
29	Elsbeth csikaja	Don	Elsbeth		1897	Márczius	30	mén	sárga	angol félvér
30	Jenő	Sorento	ism.		1893			mén	v. pej	angol félvér
31	Csillag	Futó	Csillag		1893	Május	2	herélt	v. pej	angol félvér
32	Erény	Futó	Erény		1894	Márczius	7	herélt	sárga	angol félvér
33	Dáma	Futó	Dáma		1894	Április	13	herélt	s. pej kesely	angol félvér
34	Ibolya	Futó	Ibolya	Don	1894	Április	19	kaneza	v. pej	angol félvér
35	Babám	Futó	Babám		1894	Márczius	3	kaneza	vasderes	angol félvér
36	Tündér	Futó	Tündér	Don	1894	Márczius	26	kaneza	v. pej	angol félvér
37	Czili	Futó	Czili		1894	Április	29	herélt	v. pej	angol félvér
38	Havas	Futó	Havas		1894	Április	26	herélt	v. sárga	angol félvér
39	Csinos	Futó	Csinos		1894	Május	27	herélt	fekete	angol félvér
40	Csillag	Futó	Csillag		1894	Márczius	31	herélt	v. pej	angol félvér
41	Csicó	Futó	Csicó		1894			kaneza	v. pej	angol félvér
42	Fergeteg	Futó	Fergoteg		1894			herélt	s. pej	angol félvér
43	Teresi	Futó	Teresi	Don	1894	Márczius	1	kaneza	v. pej	angol félvér
44	Elsbeth	Futó	Elsbeth		1895	Január	27	kaneza	s. pej	angol félvér
45	Babám	Futó	Babám		1895	Február	26	kaneza	vörös deres	angol félvér
46	Tündér	Futó	Tündér		1895	Április	9	herélt	sárga	angol félvér
47	Csinos	Futó	Csinos		1895	Április	10	herélt	fekete	angol félvér
48	Luezi	Futó	Luezi		1895	Április	11	herélt	fekete	angol félvér
49	Dáma	Futó	Dáma		1895	Márczius	30	kaneza	v. pej	angol félvér
50	Fánezy	Futó	Fánezy		1895	Április	22	herélt	fekete-tarka	angol félvér
51	Elsbeth	Futó	Elsbeth		1896	Február	2	herélt	fekete	angol félvér
52	Teresi	Futó	Teresi		1896	Márczius	12	herélt	s. pej	angol félvér
53	Erény	Futó	Erény		1896	Márczius	3	kaneza	v. sárga	angol félvér
54	Ibolya	Futó	Ibolya		1896	Márczius	12	herélt	s. pej	angol félvér
55	Babám	Futó	Babám		1896	Márczius	1	kaneza	s. pej	angol félvér
56	Dáma	Futó	Dáma		1896	Márczius	12	kaneza	s. pej	angol félvér
57	Csángó	Futó	Csángó		1896	Február	1	herélt	fekete kesely	angol félvér
58	Helka	Futó	Helka		1896	Május	9	kaneza	fakó	angol félvér

Lepsény, 1897. május 24.

Lintner Sándor,
tisztartó.

Különlegesség a távbeszélés terén.

Hangosan beszélő- GRAFIT-MIKROFON

„Deckert“ szabadalma.

DECKERT és HOMOLKA

elektrotechnikai műintézet

Gyár: Izabella-utca 88. Budapest, Raktár: Dorottya-utca 8.

Cs. és kir. bites
elektro-

Bécs-Prága-

becsüsök az
technikában.

Brünn-Páris.

Hangosanbeszélő-Grafit-Mikrofonunkkal sikerült sok évi tapasztalat, javítás és gondos szerkesztés által egy oly távbeszélő készüléket előállítani, mely ezen a téren a „legjobb és legtökéletesebbet“ képezi.

Ezen mikrofon mindenekelőtt a gondolható leggyorsabb szerkesztés által tűnik ki, az idejérások ellen érzéketlen, az állandó, kitűnő és hangos működésben meglépés és minden nyilvános kísérletnek ezen előnyök folytán más készülék által utói nem éretett a túl nem szárnyaltatott.

Hangosanbeszélő-Grafit-Mikrofonunk több európai állam távirat-kezelőisége által állandó használatba előfordított; a cs. k. osztr. kerekeslelmi miniszteriumnál eszközölt próbák pedig azon eredményre vezettek, hogy a 600 kilométer hosszú Bécs-Triestri telefonvonálnál kizárólag hangosanbeszélő-grafit-mikrofonunk lett alkalmazva.

Ezen mikrofonnál **Deckert** által az első kísérletnél észleltetett a hangzó (ének) hallótelefon-tulajdonosága, mely a készítőik rendkívüli érzékenységek tulajdonítható.

Különösen felemlítjük, hogy hangosanbeszélő-grafit-mikrofonunkkal minden meglévő, bármely szerkezetű telefon-állomás, nehézség nélkül, csekély költséggel ellátható.

Különleges telefonárjegyzékünkkel, mely 140 ábrát tartalmaz, tervekkel, rajzokkal, költségvetésekkel és értesítésekkel díjmentesen szolgálunk.

☛ Az általunk felszerelt berendezésekért több évi jótállást vállalunk. ☛

☛ Czegünk által berendezett telefonvonalak és villámhárítók jegyzéke a tulsó oldalon olvasható. ☛

Szakkörökben, szak- és napilapokban ezen érdekes témánnyal sokszor megbeszélte és itt csak annyit jegyzünk meg, hogy az említett kísérlet más szerkezeti készülékekkel tökéletlenül vagy egyáltalán nem sikerült.

A vasuti szolgálatnál ezen mikrofon — a beszélt szóknak hangos, érthető és tiszta visszahatása miatt — rendkívüli értékkel bír; főleg felemlítjük a vészjelző készüléket, melynek célja az, hogy a vonal bármely pontjáról a legközelebbi állomással beszélni lehessen. A magy. kir. államvasutak, a cs. kir. osztr. államvasutak és az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatóságainál ezen készülékeink a gondolható legjobb sikerrel használtak.

Hangosanbeszélő-Grafit-Mikrofonunkkal ellátott — minden czélu telefonberendezésekhez — szerkesztünk és gyártunk készülékeket, különösen: 1. Készülékeket városi hálózatokhoz és hosszú vonalakhoz, egyes városok egymásközötti összeköttetéséhez.

2. Készülékeket a vasuti szolgálathoz mint vészjelző készüléket, melyekkel a volna

bármely pontjáról lehet a vasuti állomással beszélni; továbbá készülékeket a forgalmi és fűtőház-irodák közötti közvetlen érintkezéshez és pályabröknek a kiterők kezelésére és a teherárak jelzésére vonatkozó megbízások adásához.

3. Készülékeket mindenemű gyárak, tűz-őrségek, bányák, pénzintézetek, irodák, üzlethelyiségek, szállodák, kórházak és lakások számára.

4. Készülékek mezőgazdasági és erdészeti czélokra, majorok és erdészlakok összeköttetéséhez uradalmi és erdészeti igazgatóságokkal.

5. Készülékeket katonai czélokra, gyakorlatok, várak, lövésdők, tüzérségi lövés-terek stb. számára.

6. Készülékeket zenévitelti, kémlődés és kísérleti czélokra.

7. Készülékeket minden czépra, pillanatkapcsolóval, központ használata nélkül.

